2026

FAKTA OM TURISMEN

Samlad statistik från Jämtland Härjedalen

Brattbytorpet bjuder på en nostalgitripp med fordon och miljöer från förr. Foto: Anne Adsten

Snabba fakta
– om turismen i Jämtland Härjedalen

Att resa och utbyta erfarenheter bidrar till ökad tolerans och förståelse för både naturen och andra kulturer. Resor och möten kan motverka polarisering och konflikter, samtidigt som de stärker viljan att värna om vår gemensamma miljö och kultur.

Besöksnäringen bidrar till regionens attraktivitet och tillväxt, skapar arbetstillfällen, inflyttning, integration samt skatteintäkter, bidrar till levande bygder och innovation samt skapar stolthet och gemenskap bland de fast boende.

2025 visade en svagt positiv utveckling med en omsättningsökning som innebär att resultatet nu överträffar det tidigare toppåret med ca 200 miljoner kr. Jämfört med före pandemin (2019) är omsättningsökningen drygt 900 miljoner kr, motsvarande +16%. Inflationsutvecklingen visar dock +24% under motsvarande period.

Sett ur ett 10-årsperspektiv så visar Jämtland Härjedalen en omsättningsutveckling på +46%. Det överträffar inflationen som under motsvarande period varit ca 33%.

- Turismen i Jämtland Härjedalen omsatte 6,78 miljarder kronor 2025. Jämfört med 2024 innebär det en ökning med drygt 4%.
- Liftkortsförsäljningen (962 miljoner kronor) motsvarar en 4% ökning och står för 14% av den totala omsättningen. Antalet skiddagar vintern 2024/25 var knappt 3,2 miljoner, vilket motsvarar en ökning med drygt 2% jämfört med 2023/2024.
- Turismen genererar skatteintäkter (kommun och region) på 745 miljoner kronor.
- Totalt hade Jämtland Härjedalen ca 11,7 miljoner gästnätter (+1,4% jämfört med 2024), varav 2,9 miljoner i kommersiellt boende, -1% jämfört med 2024.
- Covid 19-pandemin hade en mycket stor påverkan på utlandsmarknaderna. Under 2025 märktes en fortsatt återhämtning, där utlandsmarknaderna totalt sett har ökat från 545 000 till 560 000 kommersiella gästnätter (+3%). Det är dock fortfarande en bit kvar till noteringen före pandemin på totalt 617 000 utländska gästnätter. Den viktiga norska marknaden backade med -2% till 236 000 gästnätter. Den danska marknaden visar fortsatt en mycket positiv utveckling, jämfört med 2024 +19%, motsvarande +15 000 gästnätter.
- Den svenska marknaden har fortsatt att backa något för att 2025 landa på 2,34 miljoner gästnätter, -1% jämfört med 2024. Jämfört med toppåret 2021 är det en minskning med 578 000 gästnätter, motsvarande -20%.
- Totalt hade Jämtland Härjedalen knappt 1,1 miljoner dagsturister 2025.
- Totalt genereras motsvarande 4 500 direkta årsarbeten av turismen och ytterligare cirka 2 500 tack vare underleverantörer som är beroende av turism.

Innehåll

2 **Snabba fakta om turismen i Jämtland Härjedalen**

4 **Jämtland Härjedalen Turism**

5 **Fakta och definitioner**

6 **Turismen i siffror**
6 Omsättning
7 Gästnattsutveckling 2020-2024
8 Turismens ekonomiska betydelse
9 Genomsnittligt utlägg
11 11,7 miljoner gätnätter/år
11 Så bor våra gäster
12 Antal dagsturister
12 Släkt- och vänboende i regionen
12 Fritidshusundersökningen
14 Kommersiella gästnätter
14 Största utlandsmarknaderna
14 Hur bor utländska respektive svenska gäster

15 **Stora skillnader mellan kommuner**
17 Arbetstillfällen och skatteintäkter
18 SPRIT-undersökningen
18 Direkt turistisk omsättning

19 **Nationella Turismräkenskaper**

20 **Den svenska gästen**
21 Vintergästen
21 Skidåkning
22 Snöskoterturism
23 Sommargästen
24 Sevärdheter
25 Evenemang
26 Vandring
26 STF gör fjällvärlden tillgänglig
26 Cykling
27 Fiske
28 Golf
28 Gastronomy

29 **Den internationella gästen**
30 Vad attraherar den utländska gästen?

31 **Resa hit**

34 **Bilden av Jämtland Härjedalen**

37 **Framtidens gäster i Jämtland Härjedalen**
37 Hur hittar nya besökare till regionen?
38 Ett gott värdskap ger fler gäster

Fakta om turismen i Jämtland Härjedalen 2026 innehåller statistik och insamlade underlag för år 2025. Publikationen är utgiven i oktober 2026 av Jämtland Härjedalen Turism. Statistiska underlag är bearbetade av Nordanalys. Grafisk form: Gustav Kron. Omslagsfoto: Emrik Jansson ”Vårvinter i Jämtland Härjedalen”. Tryck: Printson AB.

Med företaget Strövtåg på träskidor vid Snasahögarna. Foto: Sofie Werner

Jämtland Härjedalen Turism

Turism är en basnäring i Jämtland Härjedalen och har varit så i långa tider. De första besökarna var jägare som besökte regionen för ca 8 000 år sedan.

De första besökarna på jaktexpedition under stenåldern följdes så småningom av pilgrimer, forbönder, blomsterherrar, luftgäster, jaktlorder och nationalromantiker. Med vacker natur, goda kommunikationer och värdskap ökade besöksantalet. I dag är det svårt att tänka sig Jämtland Härjedalen utan turister.
I Jämtland Härjedalen finns oändliga möjligheter till naturbaserade aktiviteter både på sommaren och vintern, boende i allt från slott till koja, smidiga kommunikationer med resten av Sverige och världen samt lokalproducerad mat när hungern sätter in.

Fakta om turismen sedan 1995
Fakta om turismen i Jämtland Härjedalen har producerats av Jämtland Härjedalen Turism sedan 1995 och är ett sätt att beskriva besöksnäringens roll för regional utveckling. Den innehåller insamlade och framtagna fakta om boende, mat, aktiviteter och resor – det som tillsammans representerar besöksnäringen.

Jämtlandsmodellen
I Jämtland Härjedalen är besöksnäringen en viktig basnäring för utveckling och tillväxt, som skapar arbetstillfällen och skatteintäkter, bidrar till attraktivitet och medverkar till inflyttning och integration. Turismen i vår region skapar både hårda och mjuka värden för oss som bor här och för våra besökare. Det är det som Jämtlandsmodellen handlar om. Att lyfta fram betydelsen av regionens besöksnäring och varför den är viktig för att vi ska kunna fortsätta att leva och verka i den här vackra delen av landet.
Hösten 2026 finns en uppdaterad variant av filmen Jämtlandsmodellen för att på ett enkelt sätt beskriva regionens besöksnäring.

Samverkansplattform under 31 år
Jämtland Härjedalen Turism ekonomisk förening, JHT, bildades 1995 och är en samverkansplattform för utveckling av besöksnäringen i Jämtland Härjedalen. JHT företräder regionens besöksnäring i nationella och internationella sammanhang och samverkar med näringens aktörer. Destinationsorganisationerna är huvudägare. Region Jämtland Härjedalen och kommunerna äger färre andelar. I föreningens styrelse finns företrädare för regionens besöksnäring, turismforskningen och Region Jämtland Härjedalen.

Besöksnäringen i Jämtland Härjedalen har formulerat mål, vision och strategi, som går hand i hand med den Regionala Utvecklingsstrategin, RUS. Vi vill tillsammans fortsätta att utveckla besöksnäringen hållbart och vår vision är att Jämtland Härjedalen ska vara en ledande region för naturbaserade upplevelser.

JHT:s projekt och projektmedverkan 2025 var steg på vägen mot de mål som finns för besöksnäringen i Jämtland Härjedalen:

- Organisering av vandringsleder 2025
- Välkommen åter 2023-2025
- Hållbar arktisk och perifer cykelturism (NPA-projekt) 2023-2026
- Samverkan för besöksnäringen i Jämtland Härjedalen 2024-2026
- Samverkan och utveckling för camping i Jämtland Härjedalen 2024-2026
- Geoturism i mitten 2025-2027

Mer om JHT och pågående projekt: www.jht.se/projekt

Turister på Åreskutan. Foto: Sigvard Lindé.

Fakta och definitioner

Turism omfattar människors aktiviteter när de reser till och vistas på platser utanför sin vanliga omgivning för kortare tid än ett år, för fritid, affärer eller andra syften.

Uppgifter om kommersiella övernattningar är hämtade från Tillväxtverkets inkvarteringsstatistik (redovisar hotell, vandrarhem, stugbyar, camping och förmedlat boende). Tillväxtverket tar dessutom fram turismräkenskaper: konsumtion (summa som svenska och utländska gäster spenderar på mat, logi, transport och aktiviteter i Sverige), samhällsekonomiskt bidrag (turismens andel av BNP och effekter på exportvärdet) samt sysselsättning.

Att beräkna ekonomiska och sysselsättningsmässiga effekter av turism är förknippat med metodologiska utmaningar. Jämtland Härjedalen har använt den så kallade Turistekonomiska modellen (TEM) och beräkning av övriga övernattningar via Turistdatabasen (TDB) under en tidigare period och därigenom finns en jämförbarhet bakåt i tiden. 2025 års siffror när det gäller ekonomiska och sysselsättningsmässiga effekter som kompletterar siffror från Tillväxtverket är skattade baserat på tidigare årsutfall och med hänsyn taget till utvecklingen av kommersiella gästnätter och andra genomförda undersökningar, exempelvis en fritidshusboende-undersökning 2022, en undersökning om släkt- och vänboende i regionen 2022-2023 samt en regionomfattande gästundersökning vintern 2025/2026. I tillägg hämtas uppgifter från JHT:s samarbetspartners.

Alla undersökningar som baseras på stickprovsurval innebär möjliga statistiska felmarginaler, vilket innebär att resultaten inte kan tas för absoluta sanningar, utan är att betrakta som ungefärliga resultat.

Biski i Åre. Foto: Emma Wåhlin

Definitionen av turism

Konsumenten definierar turism
Turism är en mycket komplex företeelse. Det är den som konsumerar som bestämmer vad som är turism, inte den som producerar. Framtidens turism kommer sannolikt att präglas av ökad geopolitisk instabilitet, ekonomisk osäkerhet och klimatförändringar, vilket tvingar resenärer att prioritera trygghet, flexibilitet och svalare destinationer. Denna utveckling accelererar omställningen mot mer hållbara, lokala och digitalt anpassade upplevelser.

JHT har valt att använda UNWTO:s definition: Turism är ett socialt, kulturellt och ekonomiskt fenomen som omfattar människors rörelser utanför deras normala omgivning för personliga eller affärs-/yrkesmässiga ändamål (UNWTO).

Natur- och kulturturism samt friluftsliv
Naturturism är förflyttad konsumtion i form av aktiviteter, boende, måltider och andra turismtjänster där själva naturupplevelsen är i centrum. Friluftsliv är en (ofta) spontan aktivitet, utan krav på prestation, ute i naturen. Kulturturism innebär resande där syftet är att uppleva, ta del av eller lära sig om ett områdes kultur.

Turismen i siffror

De senaste fem åren, perioden 2019-2025, har kännetecknats av stora yttre händelser och påverkansfaktorer. 2019 var ett mycket starkt år för besöksnäringen i Jämtland Härjedalen och inledningen av 2020 såg ut att fortsätta på det inslagna spåret. Sedan slog pandemin till med full kraft och förutsättningarna ändrades drastiskt. För besöksnäringen i Jämtland Härjedalen var påverkan initialt, mitt under den pågående vintersäsongen 2020, mycket stor. Utmaningarna var stora, men sammantaget kan man ändå konstatera i efterhand att besöksnäringen klarade sig genom perioden på ett jämförelsevis bra sätt.

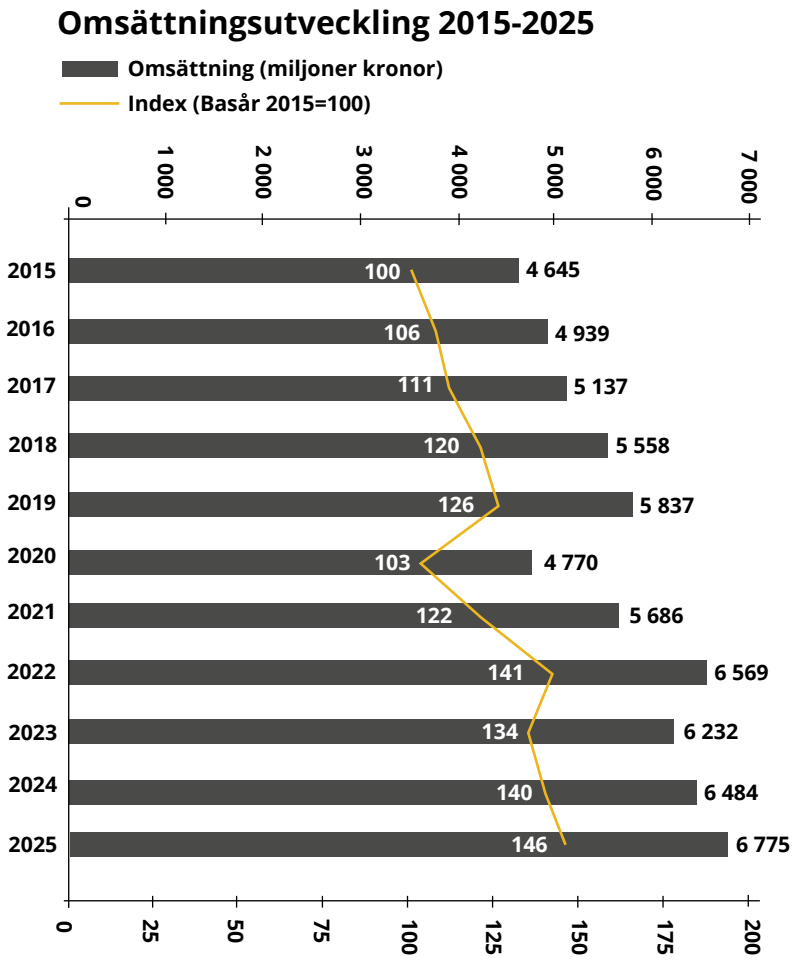
I relation till de flesta andra regioner i Sverige var återhämtningen snabbare och starkare för Jämtland Härjedalen. Redan när 2021 summerades så var mycket av tappet under 2020 återhämtat, framför allt tack vare en mycket positiv utveckling på den svenska marknaden. Samtidigt fanns stora skillnader mellan olika destinationer, där framför allt fjälldestinationerna i Härjedalen uppvisade en fantastisk utveckling, medan återhämtningen för exempelvis Östersund gick betydligt långsammare.

Under 2022 återgick mycket till det normala utifrån pandemin, samtidigt som det ekonomiska omvärldsläget drastiskt förändrades, starkt påverkat av Rysslands invasion av Ukraina. Efter många år av stark ekonomisk tillväxt, med låg och stabil inflation, sköt inflationen i höjden. Effekterna märktes inte omedelbart, vintersäsongen 2022 innebar all time high för skiddestinationerna i Jämtland Härjedalen, där den svenska marknaden fortfarande drev på utvecklingen. Men under andra hälften av 2022 kunde en viss avmattning märkas och den utvecklingen fortsatte under 2023, för att under 2024 brytas i en svagt positiv utveckling.

När 2025 summeras framstår bilden av en stabiliserad situation. De kommersiella gästnätterna minskar något, medan de icke kommersiella bedöms öka något. Inflationstrycket i ekonomin har minskat påtagligt och svenska kronan har stärkts, vilket förmodligen har påverkat positivt när det gäller vissa utländska marknader, exempelvis den danska. Samtidigt kan det kanske också förklara minskningen på den svenska marknaden, där fler valt en utlandssemester. Trots detta går det inte att blunda för att Jämtland Härjedalen har tappat en del mark i förhållande till andra regioner i landet de senaste 3 åren. Det är mot bakgrund av detta som siffrorna för 2025 ska ses och bedömas.

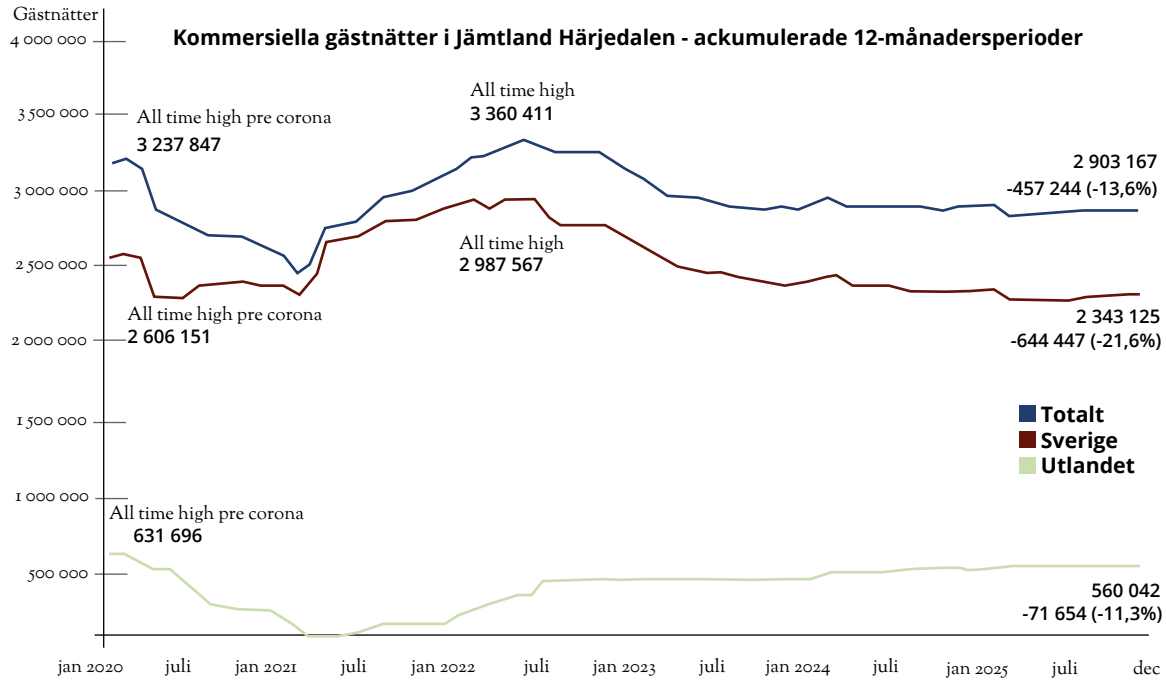
Turismen omsätter 6,78 miljarder kronor

Den inresande turismen till Jämtland Härjedalen 2025 omsatte 6,78 miljarder kronor. Det är en ökning med 0,3 miljarder kronor (+4%) jämfört med 2024, och innebär att regionen överträffar toppåret 2022. Jämfört med 2019, innan pandemin, så handlar det om en ökning med 0,94 miljarder (+16,1%) kr i löpande pengar. Samtidigt ska man vara medveten om att siffrorna är starkt påverkade av den höga inflationen främst under 2022/2023. En jämförelse visar att inflationen, baserat på KPI-index, har ökat

Guiden berättar om den 1 500 miljoner år gamla magmakammaren vid Stadsberget, en del av Geopark Indalsälven. Foto: Anne Adsten

med knappt 24% från december 2019 till december 2025. Kontentan blir att omsättningsökningen under perioden i själva verket i allt väsentligt är en effekt av prisökningar.

Jämtland Härjedalen – en turismberoende region

Sett ur ett 10-årsperspektiv visar Jämtland Härjedalen en tämligen stadig omsättningsökning. Även med hänsyn tagen till coronaeffekterna och nedgången under 2023, så har omsättningen ökat med +46% under den senaste 10-årsperioden. Resultatet för 2025 är all time high i löpande priser. Under samma 10-årsperiod har KPI ökat med drygt 33%, så omsättningsökningen är tydlig, även med hänsyn taget till inflationseffekter. Dock har den sista 5-årsperioden inneburit att omsättningen inte ökat i samma takt som inflationen.

Jämtland Härjedalens andel av den samlade svenska turismomsättningen är 2,2% enligt Tillväxtverkets turismräkenskaper. Som jämförelse så bor knappt 1,25% av Sveriges befolkning i Jämtland Härjedalen. Detta understryker turismens betydelse för regionen. Jämtland Härjedalen är en av de mest turismberoende regionerna i Sverige. Besöksnäringen kan definitivt ses som en av regionens basnäringar.

Gästnattsutveckling i Jämtland Härjedalen januari 2020 – december 2025

I figuren Kommersiella gästnätter i Jämtland Härjedalen – ackumulerade 12-månadersperioder, visas den kommersiella gästnattsutvecklingen under pandemin till och med 2025. I februari 2020, innan pandemin slog till, redovisades all time high för den senaste 12-månadersperioden, både totalt och för svenska och utländska gästnätter. Därefter kan man följa utvecklingen månad för månad, där varje mätpunkt utgörs av den senaste 12-månadersperioden.

Utvecklingen går i negativ riktning fram till och med februari 2021. På 12-månadersbasis är minskningen 775 000 gästnätter, motsvarande -24%. En stor del av minskningen, 537 000 gästnätter är kopplade till utländska gäster. Från den punkten har det sedan skett en återhämtning, med en stadig ökning fram till juni 2022 då ett nytt all time high nåddes med 3,36 miljoner gästnätter. Under andra delen av halvåret vände kurvan neråt något och när hela 2022 summerades så låg totalsiffran på 3,22 miljoner gästnätter, marginellt lägre (0,4%) jämfört med all time high före pandemin. Den negativa utvecklingen under andra hälften av 2022 fortsatte under 2023, framför allt under vintersäsongen. Under 2024 stabiliserades siffrorna på samma nivå som 2023. Helårsutfallet för 2025, med drygt 2,9 miljoner kommersiella gästnätter (marginell minskning mot 2024) innebar en minskning med 0,46 miljoner gästnätter (-13,6%) jämfört med all time high 42 månader tidigare (juni 2022). Även jämfört med innan pandemin så handlar det om en minskning med -10%.

Det var framför allt den svenska marknaden som bidrog till den förhållandevis starka och snabba återhämtningen efter de initiala effekterna av pandemin. Återhämtningen började redan i juni 2020 och med undantag för början av vintern 2021 så redovisades ökningar varje månad fram till maj-juni 2022 då den ackumulerade 12-månaderssiffran överträffade tidigare all time high med 385 000 gästnätter. Därifrån har utvecklingen vänt nedåt och fram till december 2025 så är minskningen påtaglig, -0,64 miljoner (-21,6%). Jämfört med före pandemin så är minskningen -9%. Orsakerna till utvecklingen är säkerligen flera. Efter två år med hemester fanns troligen ett uppdämt behov av att resa utomlands igen, samtidigt som sämre ekonomiska tider med kostnadsökningar och höjda räntor har påverkat det inhemska resandet negativt. Samtidigt har den sjunkande inflationen och stärkta kronan den senaste perioden haft en positiv effekt när det gäller svenskarnas utlandsresande.

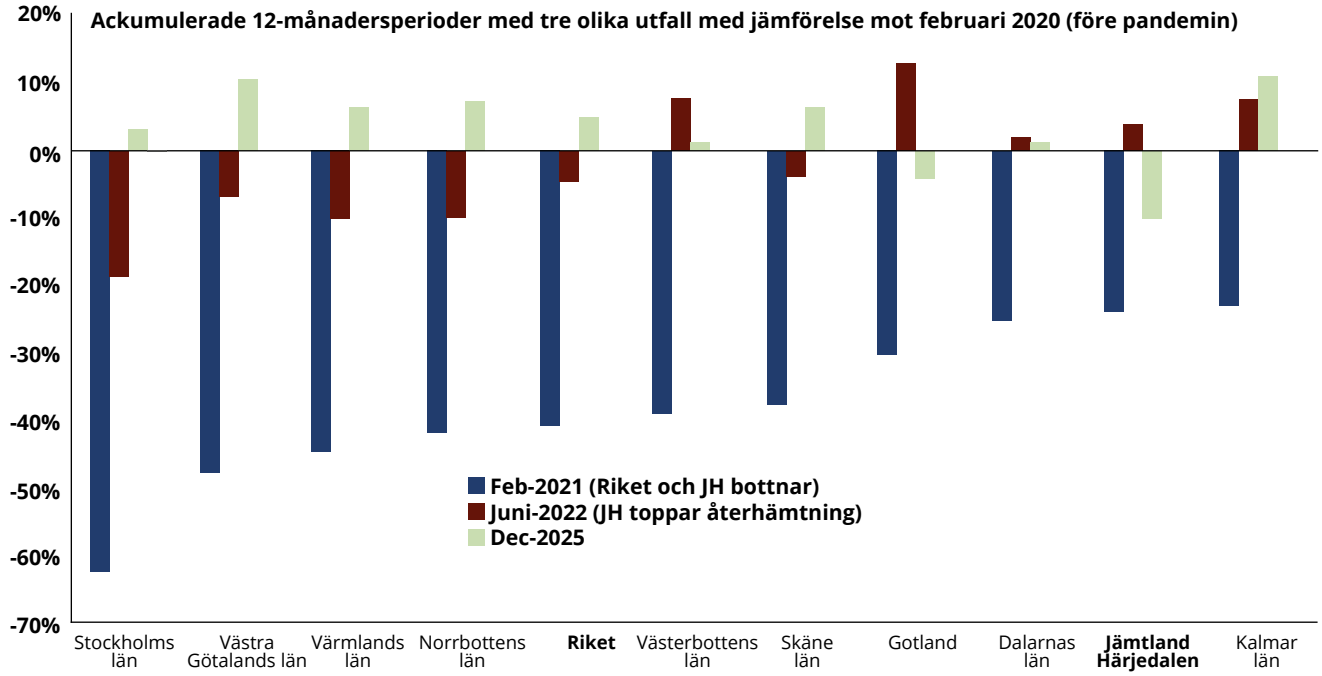
För utlandsmarknaderna som störtdök under början av pandemin har återhämtningen skett senare och långsammare som en effekt av olika reserestriktioner. Kurvan börjar vända uppåt först efter vintersäsongen 2021 och har sedan varit obruten fram till slutet av 2022. Därefter planade kurvan delvis ut under 2023, men har sedan återigen vänt uppåt under 2024 och 2025. Mellan 2024 och 2023 är ökningen drygt 62 000 gästnätter, motsvarande +12,9%, medan ökningen mellan 2025 och 2024 stannade på knappt 28 000 gästnätter, vilket innebär +5%. Jämfört med före pandemin så handlar det fortfarande om tydliga minussiffror, totalt nästan -72 000 gästnätter motsvarande -11,3%. Även utlandsmarknaderna har naturligtvis påverkats av det ekonomiska omvärldsläget samtidigt som resmöjligheterna är annorlunda

efter pandemin då många reseföretag påverkats. Även om den svenska kronan har stärkts under senare tid är det fortfarande ett attraktivt kostnadsläge i Sverige för många utlandsmarknader, allra tydligast i relation till den danska marknaden, som under 2024 och 2025 ökade kraftigt och då särskilt när det gäller skidturismen.

I bilden Ackumulerade 12-månadersperioder med tre olika utfall, visas utvecklingen som ackumulerade 12-månaderssiffror (jämfört med föregående 12-månadersperiod) för ett antal svenska regioner och riket som helhet. När läget var som sämst för riket som helhet, i februari 2021, låg minskningen på drygt 40% (blå staplar). För Jämtland Härjedalen som också bottnade i februari 2021 var minskningen -24%. Samtliga regioner hade sämsta utfallet i antingen februari eller mars 2021. Allra sämst var läget för Stockholms län med -63%. Därefter har regionerna återhämtat sig i olika takt. För Jämtland Härjedalen toppade utvecklingen i juni 2022 (röda staplar) med +4%, endast överträffat av Västerbottens län, Kalmar och Gotlands län. I december 2025 (gröna staplar) är siffrorna stabiliserade på -10%, medan som jämförelse hela riket visar +4,7%. Allra bäst siffror har Kalmar län (+10,7%), men i relation till nedgången under pandemin så är det Västra Götaland och Norrbottens län som redovisar den starkaste utvecklingen. I jämförelse med nedanstående nio regioner samt riket som helhet och jämfört med innan pandemin så har Jämtland Härjedalen det sämsta utfallet. Det är en effekt av den relativt sett svaga utvecklingen under 2023, som sedan legat i princip oförändrad under 2024 och 2025. Även Gotland, som låg i topp i juni 2022, har tappat och visar nu minussiffror.

Kommersiella gästnätter

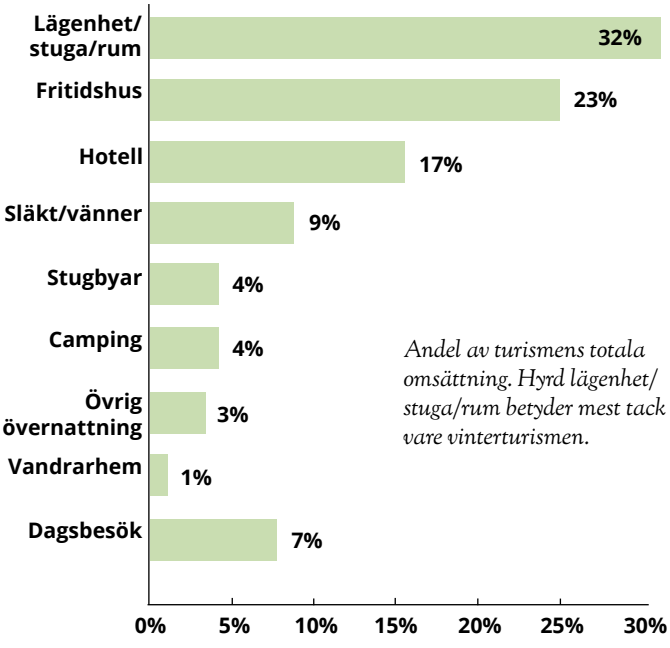
Ackumulerade 12-månadersperioder med tre olika utfall med jämförelse mot februari 2020 (före pandemin)

Turismens ekonomiska betydelse

Kommersiellt boende ger drygt hälften av turistintäkterna
58% av de totala turistintäkterna i Jämtland Härjedalen kommer från besökare som bor kommersiellt, vilket är oförändrat jämfört med 2024. Hyrd stuga/lägenhet/stugby är fortsatt den ekonomiskt viktigaste boendeformen och står för 32% av omsättningen, vilket är en liten ökning jämfört med 2024. Den andra stora kommersiella boendeformen är hotellen med en andel på 17%, vilket är en marginell minskning jämfört med året innan, och fortfarande en något lägre andel jämfört med hur det såg ut innan pandemin (19%). Hotellen var den boendeform som tappade mest under pandemin, men merparten av nedgången är trots allt återhämtad. Det icke kommersiella boendet svarar sammantaget för en dryg tredjedel av de totala utläggen, också det oförändrat mot 2024. Jämfört med riket som helhet så är fritidshusen en betydligt viktigare boendeform ekonomiskt sett i Jämtland Härjedalen, medan motsatsen gäller för boende hos släkt och vänner. Dagsbesök står för 7% av de totala utläggen, vilket är oförändrat jämfört med 2024.

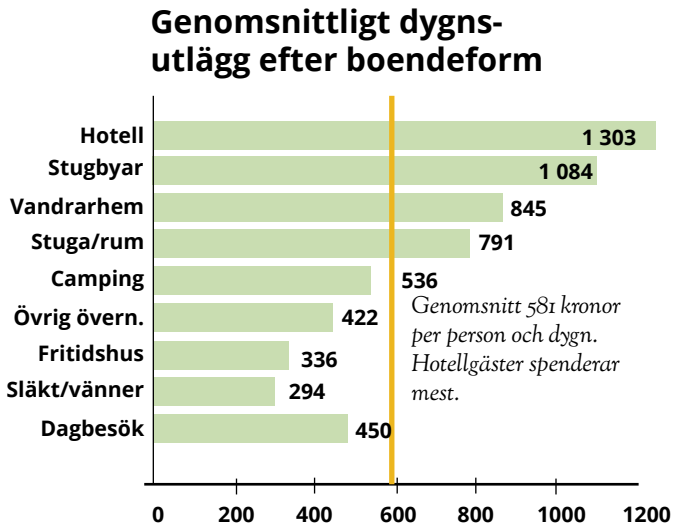
Utläggen fördelade efter boendekategori

Andel av turismens totala omsättning. Hyrd lägenhet/ stuga/rum betyder mest tack vare vinterturismen.

Cykling i Jorm, Vildmarksvägen. Foto: Mia Wiktor Lunde

Dagsbesökaren spenderar 450 kronor per person och dag och för dem är shopping en viktig förklaring.

Genomsnittligt dygnsutlägg – hotellgäster spenderar mest

Det genomsnittliga dygnsutlägget ökade, från 564 kronor (2024) till 581 kronor per person och dygn under 2024. Det är också mer jämfört med innan pandemin, motsvarande siffra för 2019 var 507 kr. De viktigaste förklaringarna till de ökade snittutläggen är kopplade till liftkort där intäkterna per åkdag har ökat något (+2%) jämfört med 2024. Det gäller även logiintäkterna, där snittutlägget ökat med ca 4%. Hotellgästerna, som spenderar mest, 1 303 kronor per person och dygn, redovisar mer än fyra gånger så mycket som de som bor hos släkt och vänner och nästan fyra gånger så mycket jämfört med fritidshusboende. Dagsbesökaren spenderar 450 kronor per person och dag och för dem är shopping en viktig förklaring. Snittutlägget för dagsbesökare har ökat något (+2%) jämfört med 2024.

Utläggen varierar beroende på besöksmål, årstid och boendeform

Generellt sett ligger utläggen på en högre nivå under vintersäsongen. Dels handlar det om att en högre andel bor i kommersiella boendeformer, fler har högre utlägg för aktiviteter (främst liftkort), dels genom att vinterperioden lockar en högre andel köpstarka gäster. Samtidigt kan man konstatera att en jämförelse av Åre sommar och vinter, med utgångspunkt från gäster som bor kommersiellt (hög andel hotellboende), visar att skillnaderna inte är så stora. Vintergästen spenderar ca 240 kr mer per person och dygn än sommargästen. Visserligen stannar vintergästen en längre tid, vilket i regel innebär att dygnsutläggen blir något lägre, men man kan nog med fog säga att Åres sommargäster är förhållandevis högspenderande. Den stora skillnaden gäller aktiviteter/inträden och det är naturligtvis liftkorten som bidrar. Skidgästen åker skidor fler dagar per vistelse än vad sommargästen cyklar i Åre Bike Park eller åker lift för att vandra. Men framför allt är det en högre andel av vintergästerna som nyttjar liftarna jämfört med hur det ser ut på sommaren. Även utläggen för logi och restaurang/nöje är lite högre under vintern, medan utläggen kopplat till handel är lika stora på sommaren som på vintern.

Om man jämför resultatet från Åres tidigare sommarundersökningar med en undersökning från Östersund 2017 och undersökningen som genomfördes kopplat till ett antal så kallade Infopoints (enklare typ av turistinformationer, som samlade mailadresser för enkätfrågor) runt om i Jämtland Härjedalen 2019, så är skillnaderna betydande. Beaktat att båda de sistnämnda undersökningarna i allt väsentligt mäter mot bredare målgrupper, där alla typer av besökare med utgångspunkt från boendeformer är representerade, medan Åre främst handlade om hotellgäster, samt till en del gäster som hyr lägenhet/stuga.

Om man jämför hotellboende gäster i Åre och Östersund så är skillnaderna betydligt mindre, men man kan ändå konstatera att gästerna i Åre spenderade något mer än de i Östersund och betydligt mer än om man tittar på ett någorlunda representativt tvärsnitt av hela Jämtland Härjedalen. Notera att dessa uppgifter är baserade på undersökningar som nu är 8-9 år gamla.

Visste du att ...

Antal tillgängliga bäddar i de större destinationerna

- Åre 42 000 bäddar
- Funäsfjällen 35 000 bäddar
- Vemdalen 26 000 bäddar
- Lofsdalen 10 000 bäddar
- Bydalsfjällen 7 000 bäddar
- Östersund sommar ca 4 800 bäddar, vinter ca 2 400 bäddar, longstay ca 100 bäddar (endast renodlade longstay-bäddar)
- Södra Årefjällen 3 500 – 4 000 bäddar
- Ljungdalsfjällen 3 000 bäddar (bl a i ca 600 privata stugor)
- Storlien 1 500 – 2 000 bäddar, varav 550 på Storlien högfjällshotell.
- Sammanlagt ca 130 000 bäddar

- Hotell: Hovde hotell i Vemdalen bedöms ha ”fine level” och Fjällnäs i Funäsfjällen, Hotel Åregården samt Copperhill Mountain Lodge i Åre “very fine level” av White Guide i listan över Sveriges bästa hotell.

- Camping: Jämtland Härjedalen har ca 125 campingar och aktörer som erbjuder ställplatser för husbil/husvagn enligt JHT:s inventering 2022. Jämtland var det 10:e största länet i Sverige räknat i antal gästnätter på campingplats 2025 med 554 344 gästnätter enligt Svensk Campings årsrapport. Caravan Club of Sweden beräknar att 45-50% av alla husbilsnätter i Sverige spenderas på ställplatser, 25-30% på campingplatser och 20-25% fri camping och vanliga parkeringsplatser. Campingbranschen står för 13% av Europas och 24% av Sveriges kommersiella gästnätter enligt Eurostat.

Välförtjänt vila vid rastplatsen Hjärtat i Lofsdalen efter fjällcykling. Foto: Mia Wiktor Lunde

11,7 miljoner gästnätter/år

Sammantaget visar producentstatistik (Tillväxtverket) tillsammans med andra undersökningar samt skattningar att det totalt förläggs knappt 11,7 miljoner övernattningar i länet (kommersiella och icke kommersiella gästnätter). Det är en ökning med knappt 0,2 miljoner gästnätter (+1,4%) jämfört med 2024. Jämfört med hur det såg ut före pandemin (2019) ligger 2025 på en något högre nivå, men drygt 0,6 miljoner gästnätter lägre än toppåret 2022.

De kommersiella övernattningarna (2 903 000 gästnätter) ligger på knappt samma nivå som 2023. Jämfört med det tidigare toppåret 2022 (3 224 000 gästnätter) är det en minskning med drygt 300 000 gästnätter (-10%). Under vintersäsongen sjunker andelen icke kommersiellt boende medan i första hand stuga/rum/lägenhet och hotell ökar sin andel. Sommartid ökar campingen.

De flesta bor i förmedlade stugor och lägenheter samt stugbyar

För de kommersiella boendeformerna som mäts via producentstatistik utgör förmedlade stugor/lägenheter tillsammans med stugbyar den största boendekategorin med 1 362 000 gästnätter. Det är en minskning med 30 000 gästnätter (-2,2%) jämfört med 2024, främst kopplat till länets större skidorter under vintersäsongen. Hotellen ökar däremot, från 857 000 gästnätter 2024 till 892 000 2025, vilket motsvarar en ökning på 4,1%.

Campingen, som är en stor boendeform under sommaren, ligger i princip oförändrat jämfört med 2024 (554 000 gästnätter) och landar på 552 000 gästnätter. Vandrarhemmen fortsätter den negativa trenden och tappar från 112 000 gästnätter till 98 000 gästnätter. Jämfört med 2019 (före pandemin) är det en halvering av antalet gästnätter.

Fritidshus, privat uthyrning samt boende hos släkt och vänner

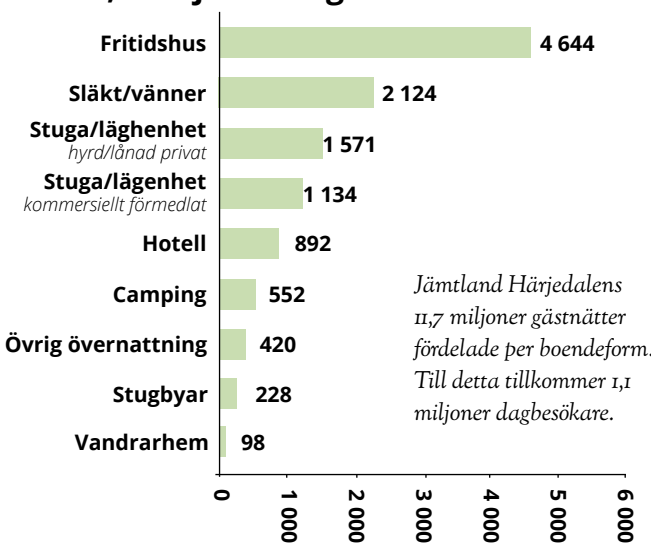
Uppgifterna för fritidshus och privat uthyrning är skattade, med utgångspunkt från utfallet i tidigare stickprovsundersökningar, kompletterat med en mindre, avgränsad undersökning kring fritidshus som genomfördes under 2022, se mer information om undersökningen i nästa avsnitt. När det gäller boende hos släkt och vänner så har det genomförts en undersökning under 2022-2023 av mer omfattande karaktär, se vidare i nästa avsnitt även om denna. Uppgifterna kring det icke kommersiella boendet har tidigare varit föremål för osäkerhet. Med de nu genomförda undersökningarna ökar säkerheten, framför allt när det gäller boende hos släkt och vänner.

Under pandemin var mönstret att delar av fritidsboendet i länet nyttjades i högre grad och av svenskar, medan boendet hos släkt och vänner låg på en lägre nivå än tidigare (utifrån rekommendationer från Folkhälsomyndigheten om att minska umgänget). Den genomförda undersökningen kring boendet hos släkt och vänner visade på en betydande ökning jämfört med 2021. Sannolikt vittnar ökningen om en kombination av att tidigare skattningar legat något lågt och en faktisk ökning efter pandemin. 2023 års siffror baseras delvis på undersökningen, i kombination med skattningar utifrån andra indikatorer, medan 2024 och 2025 års siffror i sin helhet är skattade utifrån andra indikatorer. Totalt genererade boende hos släkt och vänner 2 124 000 gästnätter 2025, en skattning som innebär en liten ökning (+1%) jämfört med 2024. Innan pandemin var motsvarande siffra knappt 2 miljoner gästnätter. Antalet övernattningar i eget fritidshus skattas till drygt 4,6 miljoner gästnätter, en ökning +2% mot 2024. Privat uthyrning/utlåning beräknas generera ca 1,57 miljoner gästnätter, en ökning med 60 000 (+4%) jämfört med 2024.

Gästnätter kopplat till omsättning i ett 10-årsperspektiv

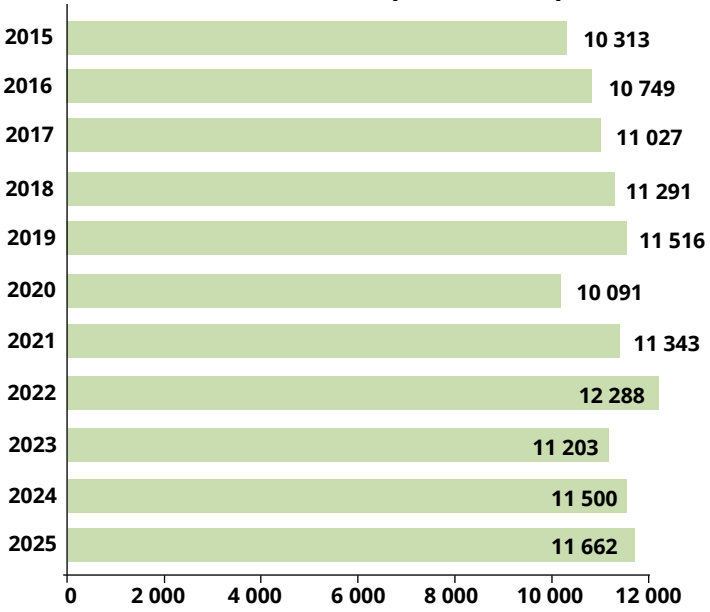
Trenden när det gäller gästnätter den senaste 10-årsperioden är positiv, men med några tydliga hack i kurvan. Dels när pandemin slår till 2020, men också 2023 efter två år av stark återhämtning efter pandemin. Sett till den senaste 10-årsperioden är gästnattsökningen drygt +13%. Under samma period så har den totala omsättningsökningen för besöksnäringen ökat med +46%. Det innebär att dygnsutläggen har ökat betydligt mer, men en hel del av dygnsutläggens ökning är en effekt av inflation, och då inte minst under 2022 och 2023.

Totalt 11,7 miljoner gästnätter och 1,1 miljoner dagsbesök

Jämtland Härjedalens 11,7 miljoner gästnätter fördelade per boendeform. Till detta tillkommer 1,1 miljoner dagbesökare.

Gästnätter 1000-tal (2015-2025)

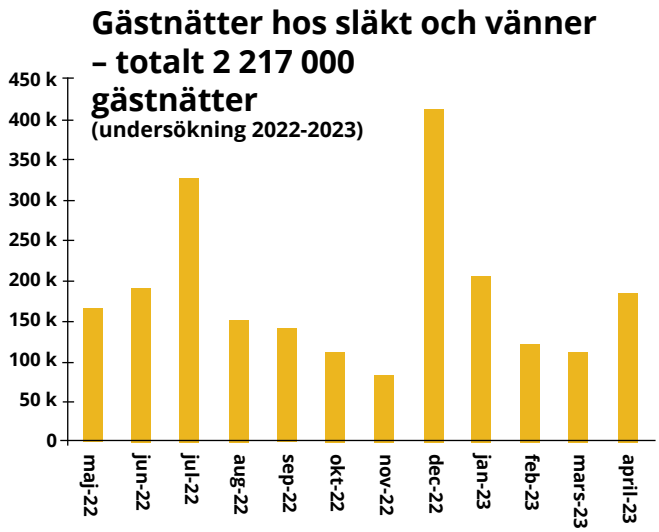
Antal dagsturister är resultatet av en skattad beräkning
Antalet dagsturister i Jämtland Härjedalen uppgår med den nya mätmetoden (från och med 2013) som även omfattar kortare dagsresor än 100 kilometer, till knappt 1,1 miljoner. Det är en liten skattad ökning jämfört med 2024, men dagsturismen mäts/skattas med osäkra metoder, vilket ger upphov till stora felmarginaler och därmed uppstår svängningar i siffrorna.

Undersökning om boende hos släkt och vänner
Boende hos släkt och vänner har tidigare skattats med utgångspunkt från äldre och begränsade data. Under 2022-2023 genomfördes en omfattande undersökning som syftade till att kartlägga övernattningar hos privathushåll i Jämtland Härjedalen av släkt och vänner till de boende. Undersökningen genomfördes med telefonintervjuer vid tre olika tillfällen, omfattande ca 1 250 intervjuer vid varje tillfälle.

Vid mättillfälle 1 (september 2022) kartlades boendet under perioden maj-augusti, vid mättillfälle 2 (januari 2023) perioden september-december och den avslutande perioden i maj 2023 omfattade perioden januari-april. Resultatet visar på totalt drygt 2,2 miljoner gästnätter.

Som underlag för helåret 2022 i beräkningar av totalt antal gästnätter har 2 170 000 gästnätter räknats. För 2023 är motsvarande siffra 2 062 000 gästnätter. Utifrån den här nivån har sedan 2025 års siffror skattats till 2 124 000 gästnätter. Eftersom det handlar om en stickprovsundersökning ska inte siffrorna i diagrammet tolkas som exakta värden, men bilden visar på ett tydligt sätt gästnätternas fördelning över året. December genererade klart flest gästnätter och möjligen kan det ha påverkats av att de föregående två åren med pandemirestriktioner hållit ner besöken i december/under julen och att det därför fanns ett uppdämt behov.

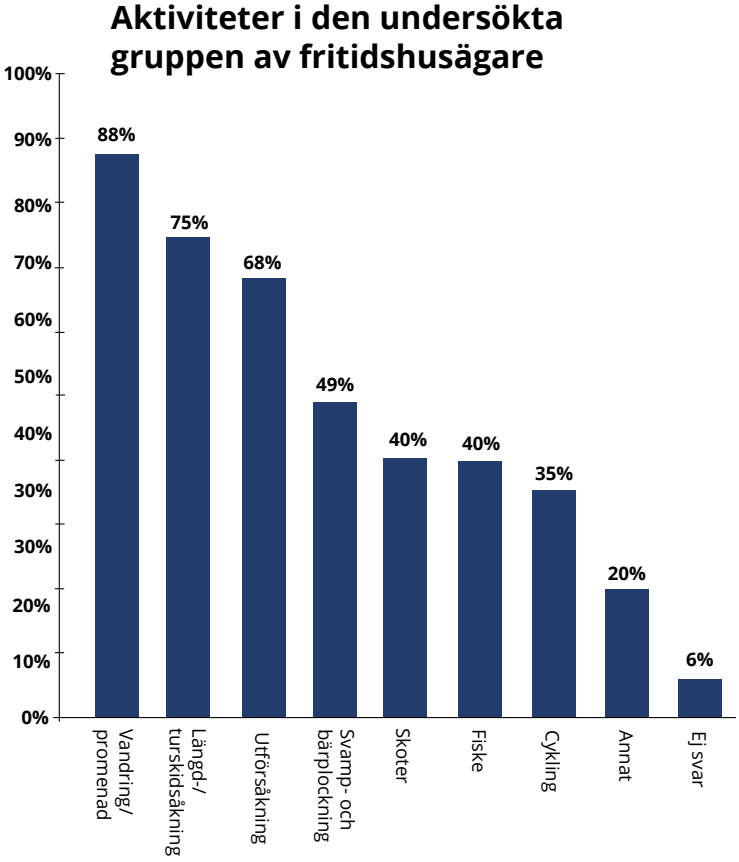
Resultatet från den här undersökningen ligger på en högre nivå jämfört med skattningarna från närmast föregående år. Men dessa har i hög grad varit påverkade av pandemin. Även jämfört med 2019 (knappt 2 miljoner gästnätter) är siffrorna något högre. De tidigare siffrorna tog inte hänsyn till utländska gästnätter hos släkt och vänner. Den genomförda undersökningen visar på drygt 190 000 utländska gästnätter hos släkt och vänner i Jämtland Härjedalen.

Fritidshus

Härjedalen har flest fritidshus per invånare
Totalt ökade antalet registrerade fritidshus i Jämtland Härjedalen med 0,4% från 2024 till 2025. Ett stort antal fritidsboenden i Jämtland Härjedalen i form av stugor och lägenheter är formerade i bostadsrättsföreningar, framför allt i fjälldestinationerna, och de räknas inte in i antal fritidshus. Under de senaste 10 åren har antalet fritidshus ökat kraftigt. Härjedalens kommun har flest fritidshus per capita bland regionens kommuner, 0,99 fritidshus per invånare (2025). Även Bergs och Åre kommun har relativt hög andel fritidshus i relation till antalet invånare (0,71 respektive 0,46). Minst andel har Östersunds kommun (0,03). 5,6% av fritidshusen i Jämtland Härjedalen har utländska ägare 2025. Norrmän äger 4% av det totala antalet fritidshus i regionen. 5,3% av det totala antalet fritidshus i Sverige (633 861st), finns i Jämtland Härjedalen (fritidshussiffror från SCB).

Fritidshusundersökning 2022
I samband med ett utskick som genomfördes av Region Jämtland Härjedalen 2022 till ett urval (30-55 år ej boende i länet) personer med fritidshus i länet, bifogades en inbjudan att delta i en undersökning. Undersökningen syftade till att kartlägga nyttjandet av fritidshus, för egen del samt eventuell utlåning/uthyrning. Antalet svar (drygt 200) är mycket begränsat och därför är det vanskligt att generalisera utifrån resultatet.

Några resultat från fritidshusundersökningen

- Det genomsnittliga nyttjandet per år uppgår till knappt 40 nätter.
- Under pandemin var det drygt en tredjedel som nyttjade sitt fritidsboende mer än normalt, medan drygt 10% nyttjade det i mindre omfattning.
- Hälften svarar att man arbetat från sitt fritidsboende under pandemin.
- En knapp fjärdedel hyrde ut sitt boende under det senaste året (2021), merparten i privat (15%), men också kommersiellt (5%) eller via AirBnB (3%).
- Det senaste genomförda besöket, var i 90% av fallen förlagt till vinterperioden (dec-apr) och den genomsnittliga stanntiden var 7 dagar.
- Genomsnittsutlägget (spenderat i området vid senaste besöket) bedömdes till 266 kr/person/dygn. Det innebär utslaget per år och fritidshus utlägg på ungefär 40 000 kr. Till det ska adderas den genomsnittliga årliga renoveringskostnaden på ca 30 000 kr. När det gäller renoveringen är det inte säkert att hela summan kan kopplas till utlägg i området där fritidshuset ligger.
- Drygt hälften av svaren är kopplade till fritidshus i Härjedalens kommun, drygt 20% i Bergs kommun och drygt 10% i Åre kommun.
- En dryg tredjedel kan tänka sig att flytta till och skriva sig som bofast i Jämtland Härjedalen.
- Vandring/promenader, följt av längd/turåkning och utförsåkning är de aktiviteter som man ägnar sig åt i störst utsträckning.

I anslutning till undersökningen tillfrågades de svarande om vilka delar och hur de skulle önska att den destination de hade sitt fritidshus i skulle kunna utvecklas. Resultaten i form av fria svar finns tillgängliga via JHT.

Idag äger nästan 22 procent av Sveriges befolkning en fritidsbostad och ca 59 procent av landets befolkning har tillgång till fritidshusvistelse genom exempelvis släktingar. Siffrorna är unika för Europa och har ett ursprung i trenden som startade under slutet av 1800-talet då det ansågs hälsosamt att vistas i naturen.

Kommuner där fritidshusägandet har störst geografisk spridning i landet finns i Jämtland, Dalarna och på Gotland. Den kommun där sannolikheten är störst att träffa personer från nästan alla Sveriges kommuner är Härjedalen i Jämtlands län. Här ägs fritidshusen av folkbokförda i sammanlagt 264 kommuner, inklusive den egna, och av utländska, utlandssvenska ägare och av dödsbon (SCB).

Kommun	Antal fritidshus 2025	Antal inv 2025 (SCB)	Fritidshus i relation till invånarantal 2025
Härjedalen	10 010	10 117	0,99
Berg	5 047	7 085	0,71
Åre	5 876	12 770	0,46
Bräcke	2 301	5 950	0,39
Strömsund	4 070	10 904	0,37
Ragunda	1 461	5 152	0,28
Krokom	3 046	15 795	0,19
Östersund	1 849	64 963	0,03
JH totalt	33 660	132 736	0,25

Lunch på Hamngatan 12 i Östersund. Foto: Moa Eriksson

Kommersiella gästnätter

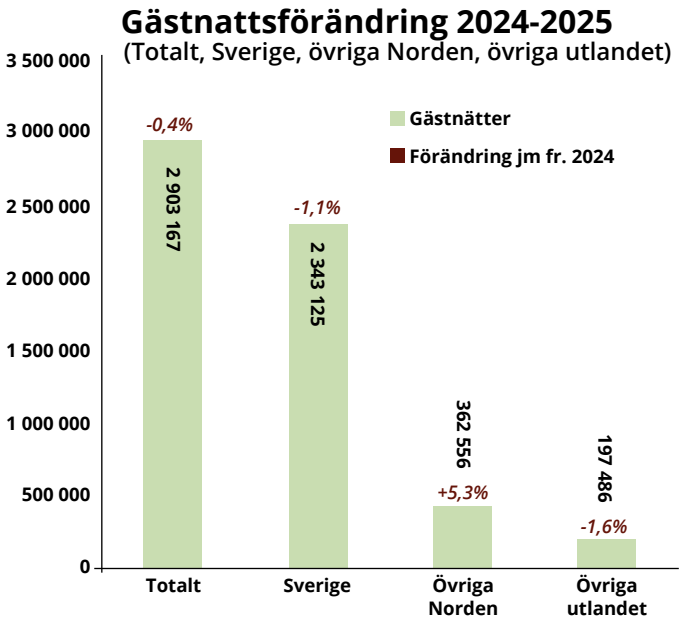
Det totala antalet kommersiella gästnätter (hotell, stugby, vandrarhem, camping och kommersiellt förmedlade stugor/lägenheter) uppgick 2025 till drygt 2,9 miljoner. Som jämförelse anger Tillväxtverket att 70,7 miljoner gästnätter registrerades för Sverige 2025, vilket innebär att Jämtland Härjedalen står för 4,1% av landets gästnätter med ett invånarantal som uppgår till 1,25% av Sveriges befolkning.

Norge är Jämtland Härjedalens största utlandsmarknad
Den svenska marknaden stod för 2,34 miljoner gästnätter, Norden för 363 000 (varav Norge stod för 236 000 gästnätter), medan övriga utlandet genererade 197 000 gästnätter. Sammanlagt utgör de utländska kommersiella gästnätterna i Jämtland Härjedalen drygt 3% (560 000 gästnätter) av de totala utländska gästnätterna i Sverige (18,3 miljoner).

Jämtland Härjedalen står för 4,1% av landets gästnätter. Foto: Clarion Hotel Grand Östersund

Jämfört med 2024 så minskade de kommersiella gästnätterna marginellt med -12 000 gn (-0,4%). Den svenska marknaden minskade med -1,1% (-27 000 gästnätter), medan utlandsmarknaderna visade på en fortsatt positiv utveckling, med en ökning på +15 000 gästnätter, motsvarande +2,8%. Övriga Norden redovisade +5,3%, motsvarande +18 000 gästnätter, där den danska marknaden stod för nästan hela ökningen, +15 000 gästnätter. Övriga utlandet minskade däremot med -1,6% motsvarande -3 000 gästnätter.

Hur bor utländska respektive svenska gäster?

Det är stora skillnader kring hur olika marknader väljer boendeform. Av diagrammet på nästa sida framgår att utländska gäster totalt sett i högre grad bor på camping jämfört med svenska gäster, medan motsatsen gäller för vandrarhem, förmedlat boende och i viss mån stugby.

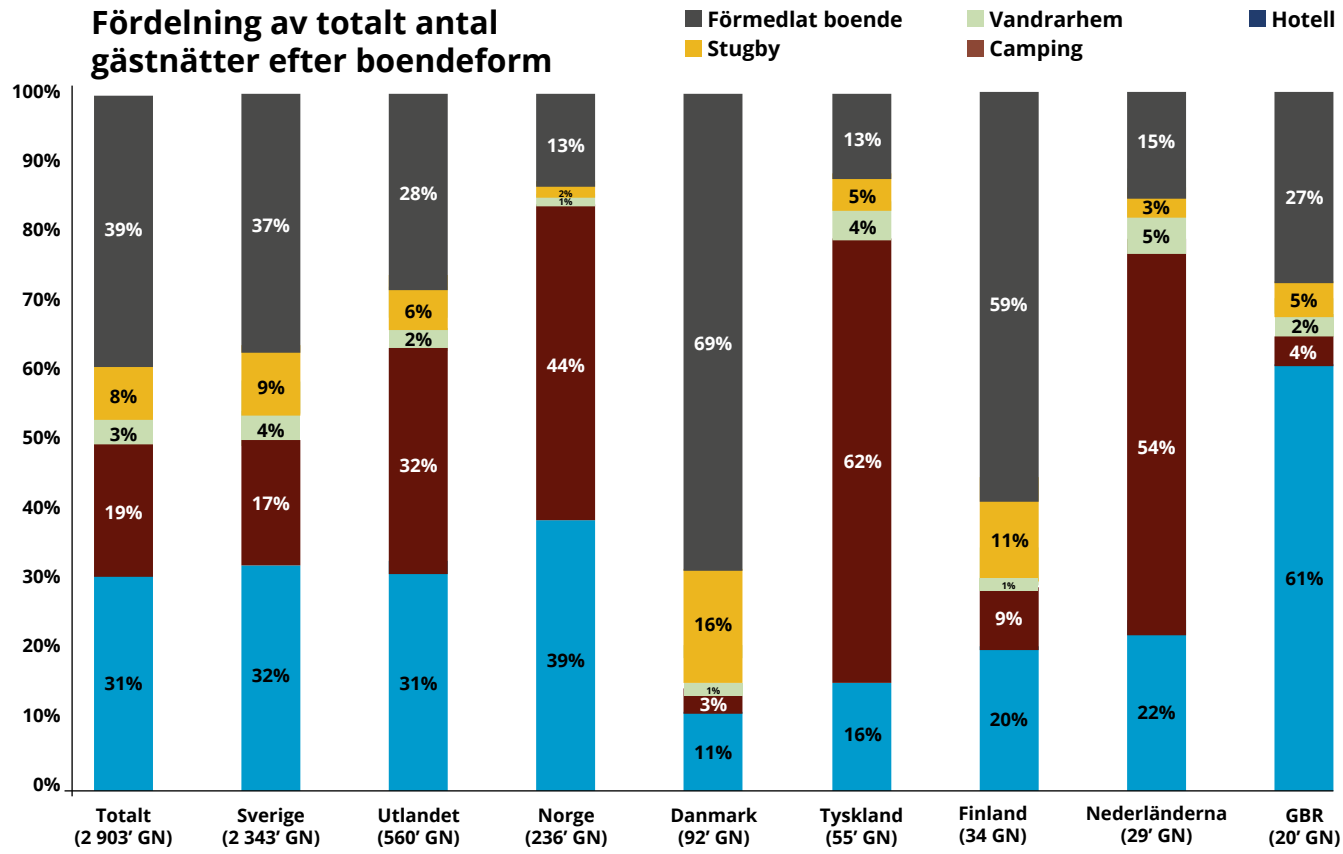
Av de 560 000 utländska gästnätterna förläggs 32% på camping. Motsvarande andel för den svenska marknaden är 17%. Det är framför allt den norska marknaden som påverkar andelen utländska gästnätter genom stora volymer (44% av totalt 236 000 norska gästnätter), men Tyskland (62%) och Nederländerna (54%) uppvisar ännu högre andelar för campingen. Dessa tre marknader är tydliga sommarmarknader.

Motsatsen gäller för Danmark, Finland och Storbritannien, där boendeandelen för camping är mycket låg. För hotellen är det Storbritannien och Norge som utmärker sig med höga andelar. Motsatsen gäller för Nederländerna, Tyskland och Danmark. Vandrarhem är totalt sett en liten boendeform för utländska gäster, men prioriteras något högre av besökare från Tyskland och Nederländerna. Stugbyar och framför allt förmedlat boende är boendeformer med tyngdpunkt på vintersäsongen. Den danska

Paus på väg runt Andersöns naturreservat. Foto: Anne Adsten

och den finska marknaden har mycket höga andelar, 85% respektive 70% av totalt gästnattsantal.

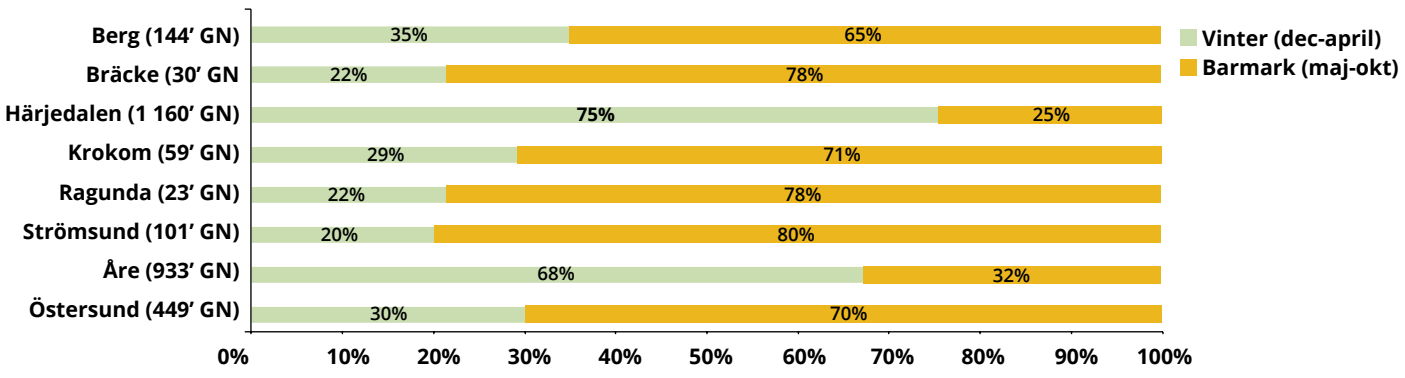
Stora skillnader mellan kommuner

Av länets drygt 2,9 miljoner kommersiella gästnätter står Härjedalens och Åre kommun tillsammans för 72% av samtliga gästnätter. Dessa två kommuners dominans förstärktes under pandemiåren, men jämfört med 2023 har andelen minskat med 3 procentenheter. Den tydliga dominansen kopplas till de stora skiddestinationerna i kommunerna, med en tydlig tyngdpunkt på vintern. För Härjedalens kommun är 3 av 4 gästnätter förlagda till vinterperioden och för Åre kommun nästan 7 av 10.

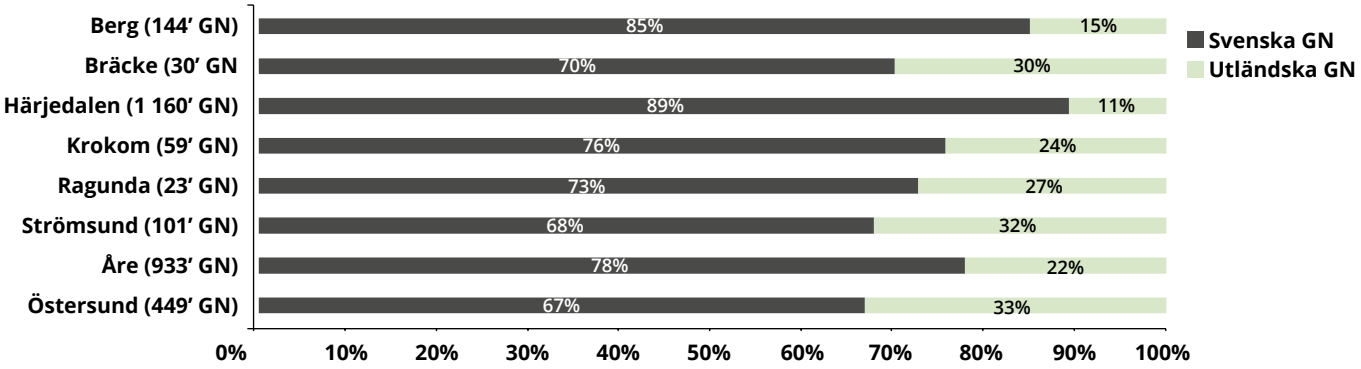
Östersund, som är den tredje största kommunen sett till antalet gästnätter är mer av en sommardestination, där 7 av 10 av gästnätterna är förlagda till barmarksperioden. Strömsunds kommun är den mest utpräglade barmarksdestinationen, med 80% av gästnätterna under den perioden. Strömsunds kommun är samtidigt den kommun, tillsammans med Östersund, som har högst andel utländska gäster, vilka står för en tredjedel. I båda fallen är det framför allt den norska marknaden som bidrar till detta, men i Strömsunds fall även höga andelar av tyska och nederländska gäster. Östersunds andel av utländska gäster har ökat något jämfört med 2024, medan motsatsen gäller för Strömsund.

Härjedalens kommun som totalt sett har flest gästnätter, har lägsta andel utländska gästnätter (11%) följt av Bergs kommun (15%). Härjedalens kommun var också den kommun som klarade sig bäst under pandemin, där den förhållandevis låga andelen utländska gäster var en delförklaring. En annan del av förklaringen är det ökade intresset för skid- och fjälldestinationerna i och med det ökade intresset för friluftsliv, inklusive skidåkning, under pandemin. Samtidigt har Härjedalens kommun tappat gästnätter jämfört med toppåret 2022 (-14%), tillsammans med Krokom utgör det den största procentuella minskningen bland länets kommuner.

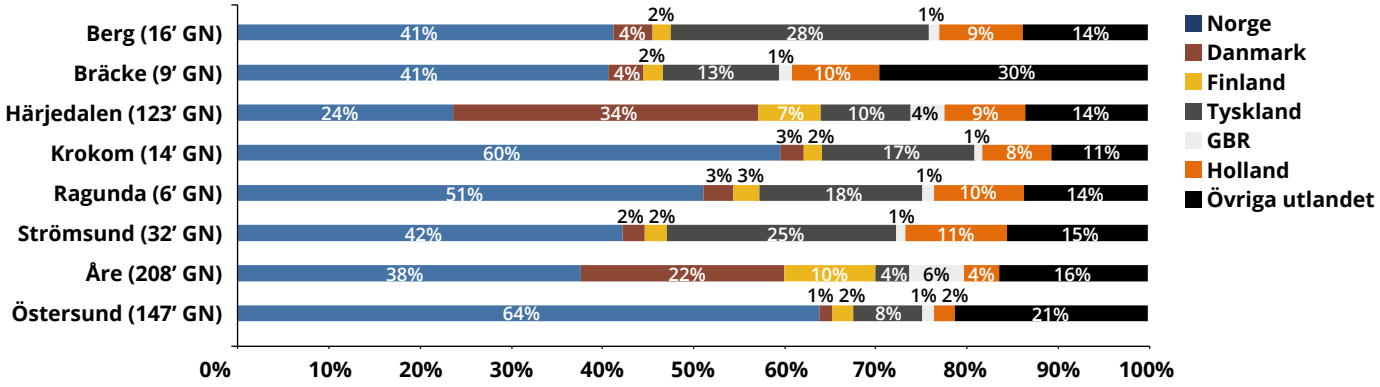
Kommersiella gästnätter i länets kommuner fördelat efter säsong

Kommersiella gästnätter i länets kommuner fördelat efter svenska och utländska GN

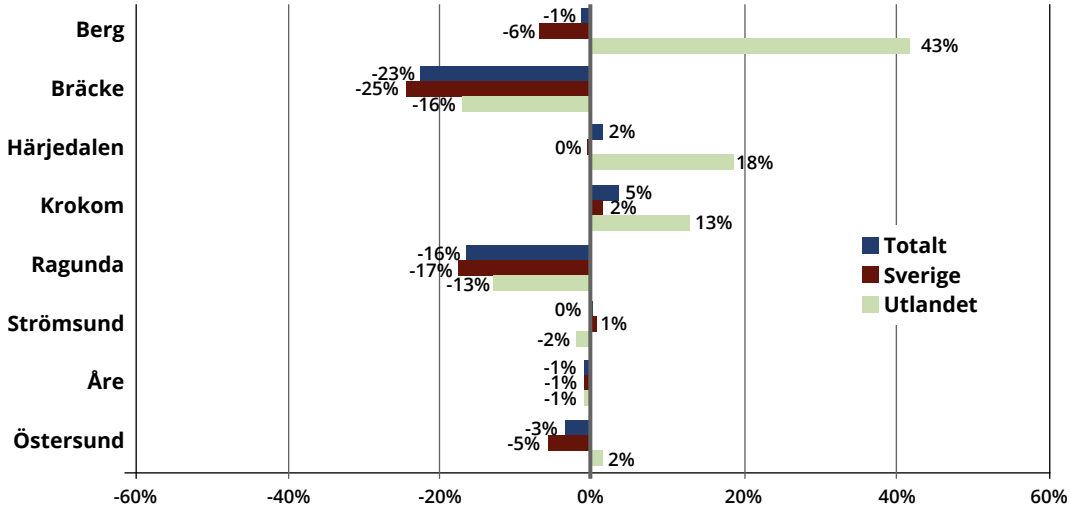
Kommersiella gästnätter i länets kommuner fördelat efter de största utlandsmarknaderna

Diagrammet Kommersiella gästnätter i länets kommuner – förändring 2024-2025 visar utvecklingen för länets kommuner mellan 2024 och 2025. De två största kommunerna, Härjedalen och Åre utvecklas i olika riktning. Härjedalen ökar (+2%) tack vare en stark utveckling på den utländska marknaden (+18%). Åre kommun redovisar -1%, samma för svenska och utländska marknaden. Krokoms kommun vänder fjolårets negativa utveckling och landar på totalt +5%, men här handlar det om betydligt mindre volymer. Bergs kommun minskar något (-1%) samtidigt som utlandsmarknaden ökar med +43%. Här handlar det dock om små volymer. För Strömsunds kommun är det i princip oförändrat, med en liten ökning (+1%) för Sverige, medan utlandet backar med -2%. Östersunds kommun backar -3% som ett resultat av den svenska marknadens minskning med -5%, medan utlandsmarknaden redovisade +2%. Både Ragunda kommun (-16%) och Bräcke kommun (-23%) redovisar båda stora minskningar. För båda kommunerna är det ofta stora svängningar i siffrorna, vilket delvis förklaras av små volymer och ett begränsat antal anläggningar, dessutom med förhållandevis låg svarsfrekvens av boendestatistik. Detta bidrar till stora svängningar i siffrorna, både upp och ner.

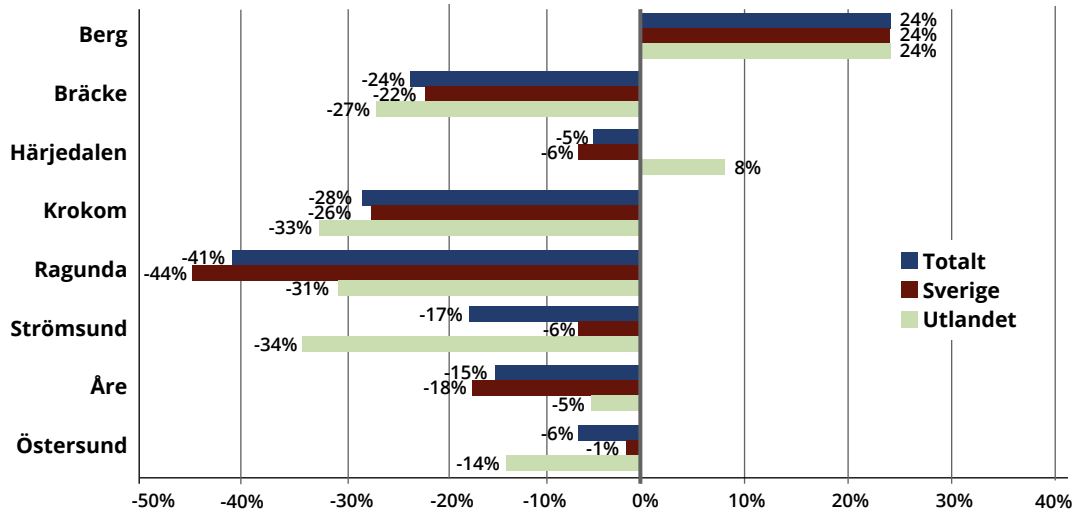
I nästa diagram visas en jämförelse mot 2019, så som det såg ut innan pandemin. Bergs kommun är det tydligaste positiva utropstecknet, med en total ökning på +24%, följt av Härjedalen (-5%), och Östersund (-6%). För övriga kommuner handlar det om ganska stora minskningar jämfört med före pandemin (2019). Åre kommun som står för en betydande andel av länets totala gästnattsantal redovisar -15%, Strömsund -17%, Bräcke -24%, Krokom -28% medan Ragundas resultat i jämförelsen är -41%.

Kommersiella gästnätter i länets kommuner – förändring 2024-2025

Kommersiella gästnätter i länets kommuner – förändring 2019-2025

Bergs kommun är det tydligaste positiva utropstecknet, en total ökning med +24%, följt av Härjedalen (-5%), och Östersund (-6%).

Arbetstillfällen och skatteintäkter

Besöksnäringen är en del av många branscher

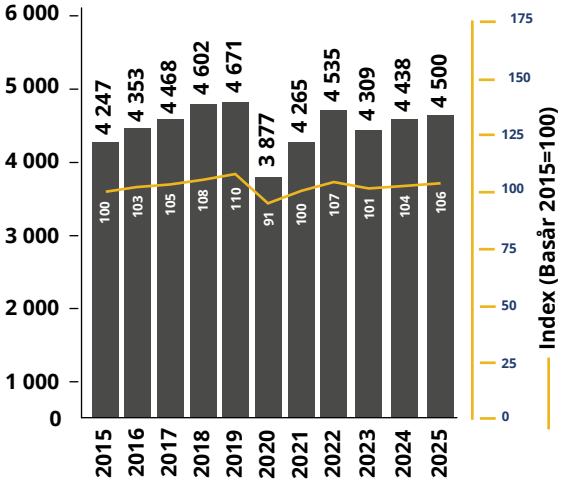
Besöksnäringen är ingen egen bransch utan kan i stället beskrivas som ett system, där konsumtion genereras av turister inom en mängd olika branscher. Olika branschers turismandel bidrar med olika mycket till samhällets ekonomi. Hur mycket en bransch bidrar beror dels på branschens totala storlek, dels på hur stor andel som härrör från turismen. Inom Jämtland Härjedalen kan en påfallande hög andel spåras till turismen, vilket bland annat exemplet med den så kallade SPRIT-undersökningen (Spridningseffekter Inom Turism) visar.

Turismen skapar omfattande sysselsättning i Jämtland Härjedalen

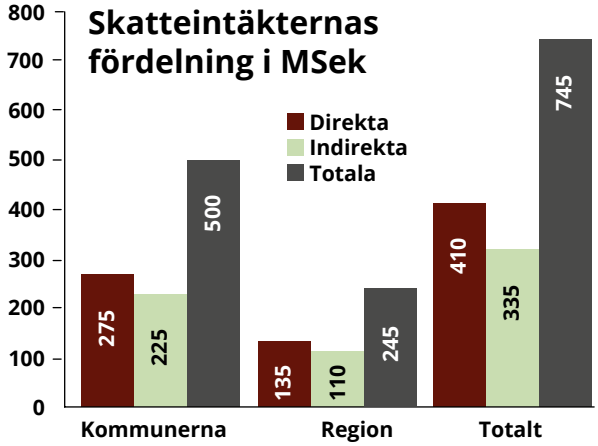
På samma sätt som när det gäller omsättning och gästnätter/besöksvolymer så påverkades även sysselsättningen negativt av pandemin. Minskningen var påtaglig under 2020, men återhämtningen har varit stark under 2021 och har fortsatt under 2022 för att sedan minska något under 2023 som en effekt av minskad omsättning. 2024 och 2025 innebär att kurvan återigen vänder uppåt. Totalt genererades motsvarande ca 4 500 direkta helårsarbeten av turismen i Jämtland Härjedalen under 2025. Det motsvarar en ökning med ca 1% jämfört med 2024. Utöver detta skapas också ett stort antal arbetstillfällen indirekt, exempelvis bagerier som förser butiker och restauranger med bröd och revisionsbyråer som hjälper turismföretagen med redovisning och bokslut. Detta ger totalt drygt 7 000 helårsarbeten baserat på regionens inkomster från turismen. Med hänsyn till säsongsvariationer och deltidsarbete är det betydligt fler individer som arbetar med turismen. I flera av regionens destinationer är andelen sysselsatta så hög att det är rimligt att anta att orterna är mycket beroende av besöksnäringen, se vidare avsnittet som handlar om SPRIT-undersökningen (Spridningseffekter inom Turism).

Kurvan över sysselsättningsutvecklingen följer i stort den som gäller för omsättningsökningen. Sett till den senaste 10-årsperioden är ökningen +6%, vilket är lägre jämfört med omsättningsökningen, men i omsättningsförändringen är inte hänsyn taget till inflation/prisökningar.

Antal årssysselsatta inom besöksnäringen i JH 2015-2025

Skatteintäkternas fördelning i MSek

Många arbetstillfällen innebär stora skatteintäkter

Direkta skatter kommer från sysselsättningen i de företag som direkt påverkas av besökarnas utlägg. Indirekta skatter avser de företag som fungerar som underleverantörer till de företag som berörs direkt. Sysselsättningen som genereras av turismen ger löneskatter till Jämtland Härjedalen på totalt ca 745 miljoner kronor per år. Två tredjedelar tillfaller kommunerna medan regionen får en tredjedel.

En utmaning inte minst för fjälldestinationerna och de berörda kommunerna är att stimulera säsongsanställda att skriva sig inom

den kommun de arbetar i. En analys av registerdata för Åre kommun (2017) visar till exempel att av de drygt 7 500 som under 2017 fick lön utbetalt av något företag i Åre kommun, så var 3 070 (41%) inte skrivna i Åre kommun, vilket innebär att de skattar i en annan kommun. 30% av dem som inte var skrivna i Åre kommun (938 personer) var skrivna i övriga Jämtlands län. Men 2 130 personer av de som då jobbade i Åre kommun skattade utanför Jämtland Härjedalen. Samma mönster gäller för såväl Funäsfjällen som Vemdalen, där ca 4 av 10 är skrivna utanför Härjedalens och Bergs kommuner.

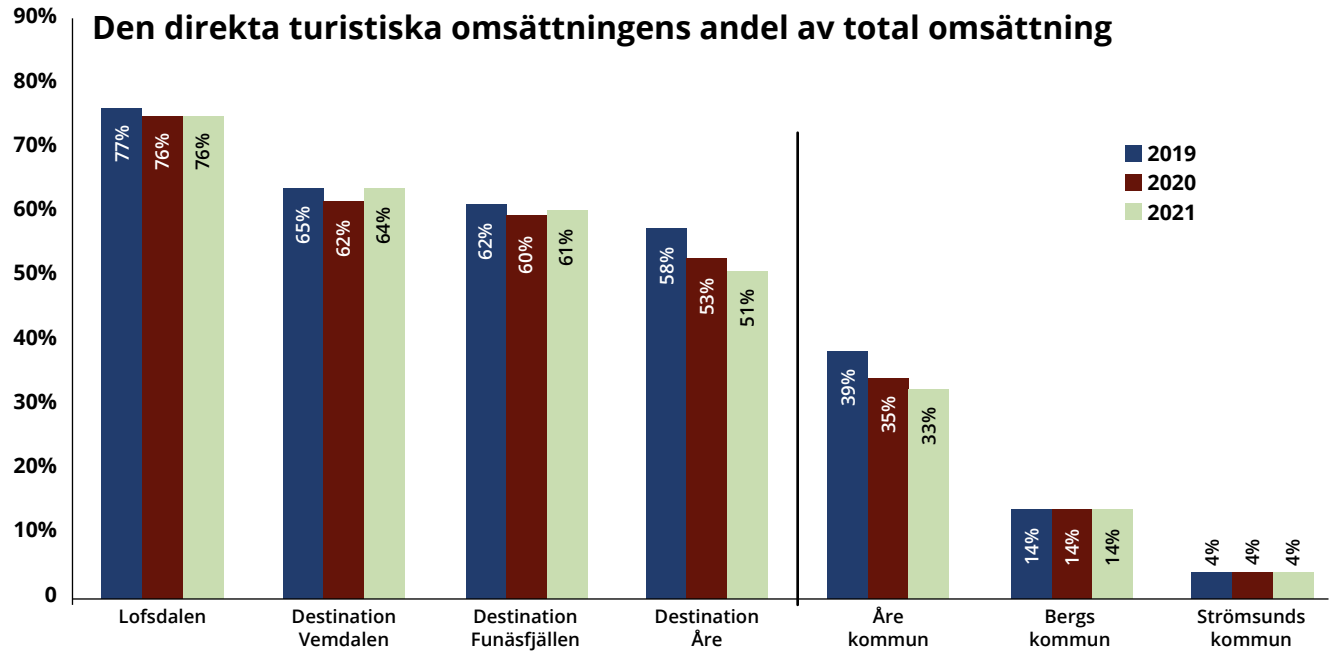
SPRIT-undersökningen (Spridningseffekter inom turism)
Det finns alternativa sätt att belysa och analysera turismens betydelse ur ett ekonomiskt och sysselsättningsperspektiv. Den första SPRIT-undersökningen (Spridningseffekter inom Turism) genomfördes 2016 som en pilotstudie för destinationerna Funäsfjällen och Vemdalen. Projektet gick ut på att analysera registerdata i kombination med enkäter till företag. Pilotstudien genomfördes med uppgifter för år 2014.

Under 2023 genomfördes en utvidgad studie för destinationerna Lofsdalen, Funäsfjällen, Vemdalen och Åre, samt Åre, Strömsunds och Bergs kommuner. Den genomförda studien innefattade registerdata från 2019, 2020 och 2021, vilket innebar ett år som inte påverkats av pandemin (2019), pandemiåret 2020 samt det första återhämtningsåret 2021. Resultatet från studien är intressant och innehåller både fakta från registerdata och om företagens bild/uppfattning från den genomförda webbenkäten. Resultatet visar god överensstämmelse med annan information som belyser utvecklingen under perioden 2019-2021. Destinationerna i Härjedalen påverkades naturligtvis av pandemin, men sammantaget så blev påverkan på gästtillströmningen och företagens ekonomi små, eller i vissa fall till och med positiv. För Åre var påverkan större, som en effekt av annan besökssammansättning, inte minst en högre andel utländska gäster. Detta syns också tydligt när man tittar på omsättningsutvecklingen där återhämtningen också tagit längre tid för Åre.

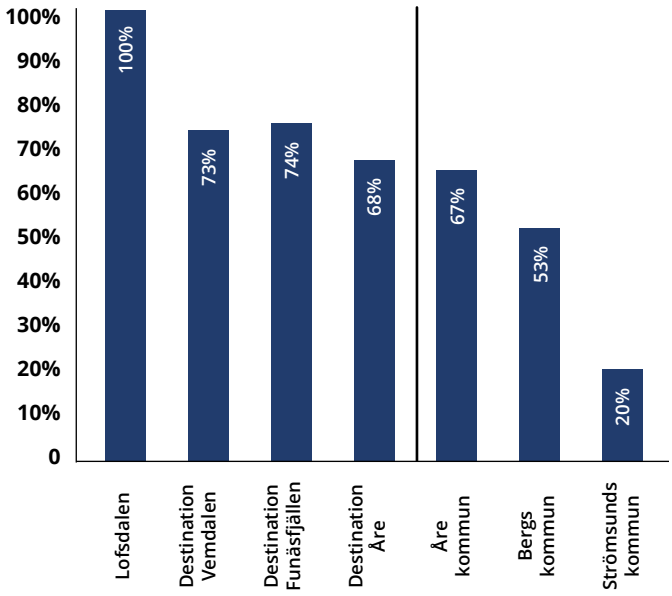
Omsättning som direkt effekt av besöksnäringen
Figuren Direkt turistisk omsättning, visar den omsättning bland företagen som kan ses som en direkt effekt av turismen i respektive

Glassbaren i Bräcke attraherar långväga gäster. Foto: Anne Adsten

Andel som svarat att turismen/besöksnäringen har mycket stor/helt avgörande betydelse för näringslivet i stort

område. Den sammantagna minskningen mellan 2019 och 2020 för de områden som ingick i undersökningen var ca 600 miljoner kronor. Men då saknas Östersund (som drabbades allra värst), Krokom, Bräcke och Ragunda kommuner. Återhämtningen mellan 2020 och 2021 för de i studien ingående områdena var sammantaget ca 500 miljoner kronor. Den återhämtningen har sedan fortsatt under 2022, visar andra källor. Jämfört med pilotstudien från 2014 kan noteras att omsättningen i Funäsfjällen ökade från 515 miljoner kronor (2014) till 1 008 miljoner kronor (2021). Det vill säga nästan en fördubbling. Motsvarande för destination Vemdalen var en ökning från 414 miljoner kronor (2014) till 860 miljoner kronor (2021), vilket är mer än en fördubbling.

Besöksnäringen är en motor för Jämtland Härjedalen

För att belysa besöksnäringens betydelse som motor kan man räkna fram den direkta turistiska omsättningens andel av företagens totala omsättning (se figur). För de turismintensiva fjälldestinationerna är den turistiska andelen mycket hög (51-77%), även om den minskade något under pandemiåren, särskilt för Åre. Men det är uppenbart att besöksnäringen är en förutsättning för fjälldestinationernas utveckling och möjlighet att erbjuda samhällsservice och arbete till de bofasta.

För att ytterligare belysa besöksnäringens betydelse så framgår av figuren Andel som svarat att turismen har avgörande betydelse för näringslivet i stort, resultatet från webbenkäten (riktad till företagen i områdena) på en direkt fråga; ”Vilken betydelse har turismen/besöksnäringen inom [destinationen/kommunen] när det gäller förutsättningarna för näringslivet i stort”. I diagrammet visas andelen som har svarat 9 eller 10 på en skala där 10 står för helt avgörande betydelse. Inte oväntat toppar Lofsdalen med 100%. Funäsfjällen, Vemdalen och Åre är turismberoende till ca 70%, medan de undersökta kommunerna skiljer sig något åt utifrån övriga näringsverksamheter i kommunerna som helhet.

Nationella turismräkenskaper

Tillväxtverket kompletterade de nationella turismräkenskaper med en nedbrytning på regional och kommunal nivå 2025. Det innebär att regioner och kommuner i Sverige kan jämföras med samma förutsättningar.

Turismkonsumtion i Jämtland Härjedalen

Turismkonsumtionen i Jämtland Härjedalen var 11 miljarder kronor 2025 (+4 % jämfört med 2024). Regionen har högst turismkonsumtion per capita bland Sveriges regioner med över 70 000 kronor per innevånare, jämfört med riksgenomsnittet ca 47 500 kronor. En stor del av pengarna läggs på detaljhandel. Regionen utmärker sig med den tredje högsta andelen av turismkonsumtionen från utländska besökare (38 % mot rikets 19 %) och landets lägsta andel konsumtion genererat av inomregionala turister.

Sysselsättning inom turism

Turismen står för 2,8 % av Sveriges turismrelaterade sysselsättning (totalt 155 000 personer). Eftersom det inte är en enskild bransch beräknar SCB antalet anställda utifrån turisternas andel av branschernas omsättning. Statistiken omfattar endast direkt sysselsättning (boende, mat, aktiviteter, transporter och shopping) och exkluderar indirekta jobb hos underleverantörer. Turismen sysselsatte enligt Tillväxtverkets beräkningar knappt 2% av befolkningen i Jämtland Härjedalen. Det är högst andel i hela riket och understryker turismens betydelse för regionen.

Turismens andel av BRP och BNP

Jämtland Härjedalen toppar också listan när det gäller turismens andel av bruttoregionprodukten, det vill säga värdet av alla varor och tjänster som produceras i Jämtland Härjedalen. Regionens andel 4,9% kan jämföras med rikets andel, som är 2,6% av BNP (Bruttonationalprodukten). Närmast efter Jämtland Härjedalen kommer Gotland, Kronoberg och Dalarna.

Turismräkenskaperna och JHT:s beräkningar kompletterar varandra

Tillväxtverkets turismräkenskaper är under kontinuerlig utveckling, men kan redan nu ge tydlig information om vilka regioner och kommuner i Sverige som är de mest turismintensiva. Tillväxtverkets turismräkenskaper bygger på registerdata, undersökningar och makroekonomiska modeller.

Jämtland Härjedalen Turism (JHT) använder en liknande modell för att ta fram turismens omsättning i regionen, men baserar sina beräkningar på registerdata i kombination med specifika undersökningar för regionen; gästenkäter samt studier av fritidshusboende och släkt- och vän-boende. När det gäller sysselsättning innefattar JHT:s metod även indirekta arbetstillfällen hos underleverantörer och skatteintäkter. Beroende på skillnaderna i beräkningssätt skiljer sig Tillväxtverkets siffror något från de som JHT tar fram.

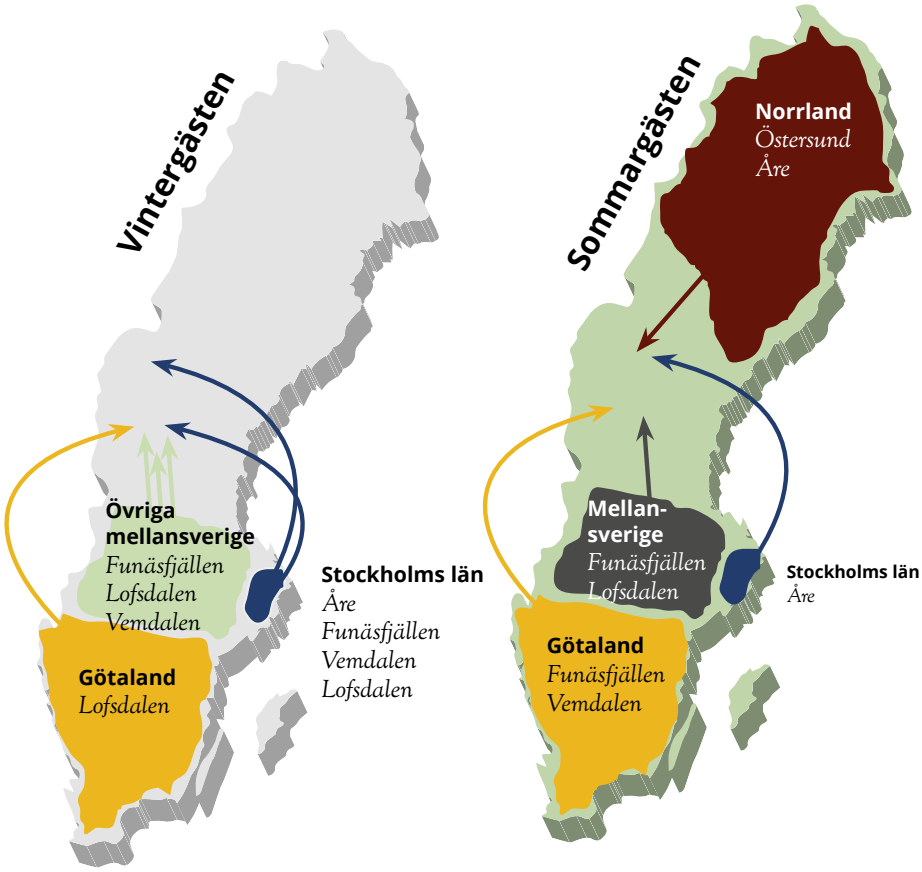
Sammanfattningsvis bekräftar både de statliga turismräkenskaperna och JHT:s egna beräkningar svart på vitt att Jämtland Härjedalen är Sveriges mest turismintensiva region sett till ekonomins storlek. JHT har kunnat följa turismens utveckling i regionen sedan 1995 tack vare att samma grundmodell använts.

Den svenska gästen

Under vintern är Stockholmsmarknaden dominerande och viktig för samtliga stora vinterdestinationer i Jämtland Härjedalen. Under barmarksperioden ser mönstret annorlunda ut med fler som föredrar rundresor i Sverige.

Vintergästen

Ungefär tre av tio svenska vintergäster kommer från Stockholms län, vilket i relation till befolkningsunderlaget är en överrepresentation. Marknaden från Götaland står totalt för drygt en femtedel och här börjar det ökade reseavståndet påverka resandet. Marknaden från Mellansverige står för ca 20%, medan närmarknaden (södra Norrland) utgör ca en fjärdedel. Stockholmsmarknaden är allra viktigast för Åre (ca 40%), medan den utgör drygt 30% för de större skiddestinationerna i Härjedalen. För Lofsdalen är dock marknaden från Götaland ännu viktigare med en andel på drygt 35%. Även marknaden från Mellansverige har en stark position för skiddestinationerna i Härjedalen med en andel på drygt 25%. Den är inte lika betydelsefull för Åre, där i stället närmarknaden är viktigare, vilket också gäller för Vemdalen. Närmarknaden är tydligt dominerande för stora delar av områdena utanför de stora skiddestinationerna. Men även Bydalsfjällen och södra Årefjällen är starkt beroende av närmarknaden. Reseavstånd och kommunikationer har en stor generell påverkan på var marknadstyngdpunkten ligger. Uppgifterna om vintergästen är hämtade från den gästundersökning som genomförts runt om i länet under vintern 2026 tillsammans med en separat undersökning för Åre destination.

Sommargästen

Under sommaren minskar betydelsen av Stockholmsmarknaden, även om den fortfarande är mycket viktig, med en andel på en knapp fjärdedel. Övriga marknader flyttar fram sina positioner, framför allt Mellansverige, som är nästan lika stor som hela Götaland, mellan 25-30%. Även Norrland är något mer betydelsefull på sommaren jämfört med vintern. Norrland har störst betydelse framför allt för Östersund, men även Åre. Götaland är viktigast för Funäsfjällen och Vemdalen, medan Stockholmsmarknaden är utmärkande för Åre. Övriga Mellansverige har en särskilt stark position i Funäsfjällen och Lofsdalen.

Gästen i Jämtland Härjedalen

Med jämna mellanrum genomförs gästundersökningar på olika destinationer runt om i Jämtland Härjedalen. Under 2026 genomförs en ny undersökning som omfattar i stort sett hela Jämtland Härjedalen. Den är uppdelad i en vinterdel och en sommar/höstdel. I skrivande stund pågår den sistnämnda, medan ett färdigt resultat från vinterdelen föreligger. När det gäller sommaren/hösten så finns i väntan på färdigställandet av den senaste undersökningen resultat från Åre (2025) samt Östersund (2023). Dessutom gjordes en länsövergripande undersökning med fokus på gäster vid Turistinformationer och så kallade Infopoints under sommaren 2019. Tillsammans med äldre undersökningar från andra destinationer kan man se tydliga mönster för vad som utmärker olika gästkategorier och olika årstider.

Sommargästen reser runt – vintergästen besöker en destination

Sommarturismen i Jämtland Härjedalen skiljer sig en hel del åt jämfört med vinterturismen. Sommarbesökarna gör i högre grad rundresor medan vinterbesökarna allt som oftast besöker en specifik destination. Men en tendens finns i undersökningarna som visar att fjälldestinationerna går mot att få fler destinationsspecifika besök även under sommaren. Från Östersunds tidigare undersökningar framgår att två tredjedelar har haft Östersund som resans huvudmål, även om det i den gruppen är en relativt stor andel som också besöker andra platser och områden under resan.

Vintergästen i Jämtland Härjedalen

Barnfamiljer står under vintern för ungefär 50% av besökarna, när man tittar på ressällskapens sammansättning. Lofsdalen har en än högre andel barnfamiljer, 70%, medan övriga stora skiddestinationer ligger på eller strax över 50%. I kommuner/destinationer där skidturismen inte är lika dominerande är andelen barnfamiljer generellt sett lägre. Här reser man i större utsträckning utan barn, med sin partner och/eller vänner.

Skidåkning lockar mest

Inte oväntat är skidåkning den dominerande aktiviteten under vintern, sett till resultatet för hela länet anger drygt 6 av 10 att man ägnat sig åt alpin åkning, drygt hälften svarar längdåkning i preparerade spår, medan en tredjedel anger turåkning i terrängen/på fjället. Andelen skidåkning stiger ytterligare på de utpräglade skiddestinationerna. Alpin skidåkning toppar i Lofsdalen och Åre med 85%, följt av Bydalsfjällen (77%) och Vemdalen (75%). I Funäsfjällen som har en lång tradition med omfattande längdåkning i preparerade spår åker 3 av 4 gäster längdåkning att jämföra med 2 av 3 när det kommer till alpin åkning. Turåkning är inte oväntat utmärkande för STF Jämtlands-/Härjedalsfjällen (82%), men även i Storlien och södra Årefjällen, med en svarsandel strax över 60%.

Skoteråkning som totalt anges av 16%, har den starkaste positionen i Östra Härjedalen, södra Storsjöbygden, Krokoms kommun och Ljungdalsfjällen. Skridskoåkning anges av 13% av Östersunds besökare, vilket visar att Medvinden har en tydlig dragningskraft även för tillresta besökare. Vinterfiske är också en generellt betydelsefull aktivitet (totalt angivet av 11%) där det finns ett tydligt samband med hög andel skoteråkning. Utöver traditionella vinteraktiviteter så är vandring/promenader (50%) en viktig kompletterande aktivitet, samma andel gäller för restaurang/cafébesök. Besök hos släkt/vänner (19%), shopping (17%) och bad/spa (13%) är också viktiga alternativ/komplement till de mer traditionella vinteraktiviteterna.

3 av 10 har inte besökt området tidigare på vintern

Andelen rena förstagångsbesökare (har aldrig tidigare besökt resmålet överhuvudtaget) ligger strax under 10%, men om man räknar med dem som bara besökt ett resmål under en annan årstid, så är andelen förstagångsbesökare för vintern 30%. Lofsdalen, STF och Strömsund är de områden med högst andel rena förstagångsbesökare. Bilen är totalt sett ett klart dominerande färdsätt med en andel på nästan 90%. Elbilarna utgör 13%, med lite högre andelar på de större skiddestinationerna. Tåget som totalt sett ligger på 8% är särskilt betydelsefullt för STF Jämtland/Härjedalen (37%), Storlien (30%), Östersund (22%), följt av Åre (21%) och södra Årefjällen (19%).

Vintergästerna har höga förväntningar

Kärnupplevelserna får tämligen goda betyg där skidåkningen värderas med ett medelbetyg på 5,1 (utförsåkning) respektive 5,0 (längdåkning) på en 6-gradig skala. Bydalsfjällen och Funäsfjällen utmärker sig när det kommer till utförsåkning (5,4). Funäsfjällen får också mycket bra betyg för längdåkningen (5,6), vilket också gäller Lofsdalen (5,5) och södra Årefjällen (5,3). Det sammantagna betyget för aktiviteter (4,8) och besöksmål (4,9) varierar en del mellan de olika destinationerna. Allra bäst betyg får upplevd trygghet/säkerhet (5,6), med totalt sett små variationer mellan resmålen.

Även värdskap (service/bemötande), stämning/atmosfär och boendestandard hamnar högt på listan, alla med ett medelbetyg på 5,3. Värdskapet ligger på topp i Bräcke, östra Härjedalen och destination Vemdalen.

Boendestandarden ligger generellt högt på de större skiddestinationerna, med lite extra spets för Vemdalen. Informationstillgången liksom den digitala tillgängligheten får genomgående bra betyg på 5,1-5,2, där kanske inte oväntat de större skiddestinationerna tillsammans med Östersund utmärker sig.

Prisvärdheten är det område som värderas lägst, totalt 4,1, men med stora variationer mellan besöksmålen (3,2-5,3). Helhetsbetyget landar på 5,3, vilket i det här fallet betyder att hälften av gästerna ger högsta betyget (6), medan endast 4% anger tydligt missnöje (1-3). Samtidigt är det 13% som svarar med en 4:a, vilket skulle kunna översättas till ganska bra, vilket egentligen kanske inte är tillräckligt bra. Men sammantaget måste ändå helhetsbetyget ses som tillfredsställande. Allra bäst totalbetyg får Ljungdalsfjällen och södra Storsjöbygden (5,8), men här är svarsunderlagen mycket begränsade. Bland de större destinationerna med större svarsunderlag utmärker sig Funäsfjällen med 5,6.

Vintergästerna ger generellt sett lite lägre betyg jämfört med sommargästerna, men man ska vara medveten om att det till stora delar handlar om andra gästkategorier på vintern jämfört med sommaren, där vintergästerna generellt sett kan karaktäriseras som mer krävande med höga förväntningar.

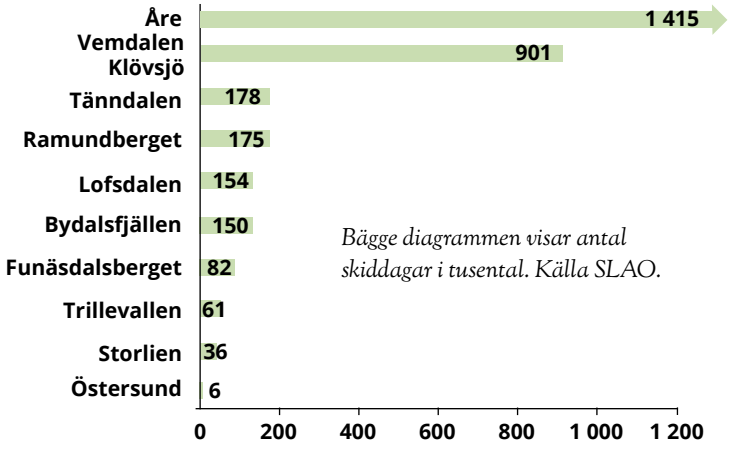
Genomsnittligt utlägg bland vinterbesökarna

Det genomsnittliga dygnsutlägget bland vinterbesökarna ligger på 789 kr per person och dygn. Variationen är stor mellan de olika besöksmålen och påverkas av en rad faktorer. Hur man bor har stor påverkan, men även vad man ägnar sig åt för aktiviteter under besöket. För en barnfamilj är i regel utlägget utslaget per person betydligt lägre jämfört med den som reser utan barn. Allra högst dygnsutlägg i den aktuella undersökningen visar besökarna till Östersund (drygt 1 200 kr), där utlägget framför allt påverkas av stora utlägg för shopping och restaurang/nöje. Bland skiddestinationerna toppar Åre med 1 100 kr, där utläggen är tydligt högre för aktiviteter och restaurang/nöje jämfört med andra skiddestinationer. Totalt sett är logi den största utgiftsposten (33%) följt av aktiviteter (27%). Därefter restaurang/kvällsnöje (14%) och livsmedel (13%), medan övrig shopping får 7% av kakan. Transporter hamnar på 4%, men i det fallet handlar det om utlägg på resmålet, främst om man tankar bilen. En hotellgäst spenderar totalt sett mer än dubbelt så mycket som den gäst som har eget fritidsboende, eller har hyrt/lånat boende privat. Utläggen är också drygt 50% högre jämfört med gästen som hyr stuga/lägenhet kommersiellt.

Skidåkning

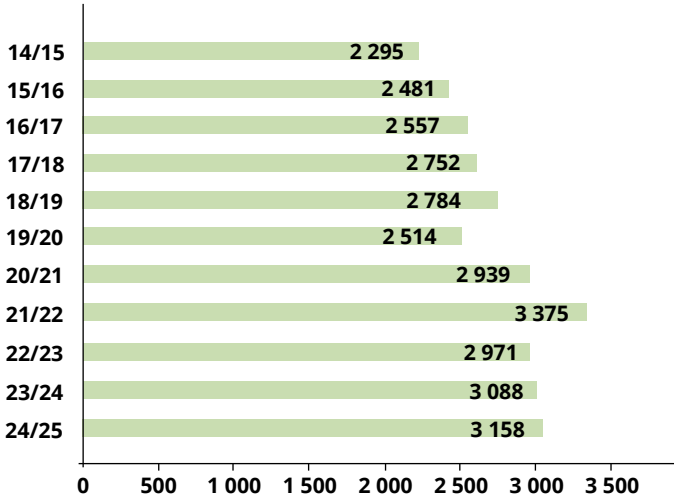
Alpin skidåkning är den aktivitet som lockar besökare allra mest till Jämtland Härjedalen vintertid. Det totala antalet skiddagar (1 person som åkt skidor under 1 dag) på länets skidanläggningar uppgick vintersäsongen 2024/2025 till 3,16 miljoner, det näst

Antal skiddagar i Jämtland Härjedalen 2024/2025

Bägge diagrammen visar antal skiddagar i tusental. Källa SLAO.

Antal skiddagar i Jämtland Härjedalen 2015-2025

högsta antalet historiskt sett, endast överträffat av säsongen 2021/2022 då det genererades 3,38 miljoner skiddagar. Jämfört med föregående säsong är ökningen +2,3%.

Åre svarar för 45% (1 415 000 skiddagar) av dessa, följt av Vemdalen inklusive Klövsjö med 901 000 skiddagar. Åre ökade med +58 000 skiddagar, medan Vemdalen redovisade +14 000. På tredje plats hamnar Funäsfjällen med ca 440 000 skiddagar, en ökning med ca 10 000 skiddagar. Bydalsfjällen redovisar 150 000 skiddagar, vilket är oförändrat jämfört med föregående säsong. Lofsdalen minskar från 160 000 till 154 000, medan Trillevallen ökade med +2 000 till totalt 61 000 skiddagar.

Den totala liftkortsförsäljningen uppgick till ca 960 miljoner kronor, en ökning med ca 35 miljoner kronor (+4%) jämfört med säsongen 2023/2024. Ökningen är något högre jämfört med antal skiddagar, vilket är en följd av en höjning av liftkortspriserna.

Snöskoterturism

Snöskoteråkningen är en betydande del av vinterturismen i Jämtland Härjedalen och i vissa områden står snöskoterturismen för 70-100% av den totala turismrelaterade omsättningen. Dygnsutlägg i och med snöskoteråkningen är betydande då många gärna åker långt för att få bra åkning och passar på att bo bra och äta gott under sin resa. Enligt Snö- och Terrängfordonsbranchens kartläggning omsätter snöskoteråkningen i Jämtland Härjedalen omkring 3 miljarder kronor varav snöskoterturismen cirka hälften. Ledsystemen i länet underhålls och prepareras av ideella snöskoterklubbar i samverkan och via ledbolag. Avgifterna för snöskoterpass går oavkortat till att säkerställa kvaliteten på lederna i form av till exempel preparering, skyltning och information.

Skoterleder i Jämtland Härjedalen (privata och statliga): ca 8 250 km. Snöskoterklubbar i Jämtland Härjedalen: 87 st.

Snöskoterpassförsäljning baserat på de större aktörerna i regionen:

- 2018/2019: 8 626 968 Sek
- 2019/2020: 9 812 478 Sek (+14%)
- 2020/2021: 7 608 359 Sek (-22%)
- 2021/2022: 11 490 024 Sek (+51%)
- 2022/2023: 11 732 555 Sek (+2%)
- 2023/2024: 12 157534 Sek (+3,6%)
- 2024/2025: 11 575 041 Sek (-5%)
- 2025/2026: 13 045 809 Sek (+13%)

Pandemin påverkade försäljningen av snöskoterpass negativt inledningsvis men sedan skedde en tydlig återhämtning från säsongen 2021/2022.

Visste du att ...

- Sverige ligger på tionde plats i världen på listan över länder med flest skidorter (mer än 4 liftar). Den första skidliften i Sverige invigdes 1940 vid Lundsgården i Åre. Den var 400 m lång och kunde ge lift åt 150 personer i timmen. VM8:an idag i Åre finns på ungefär samma plats. Den är nästan 1,5 km och har en kapacitet motsvarande 3 200 personer per timme.
- De brantaste pisterna i Jämtland Härjedalen är Rännan i Lofsdalen (42 grader), Nol i Egga på Funäsdalsberget (40 grader) och Stövelbranten i Störtloppet i Åre (33 grader).
- Ett av världens längsta skidsystem finns i Funäsfjällen. För längd- och turåkning finns 300 km pistade och välskyltade spår samt 450 km rösade turleder (Funäsfjällen).
- Östersunds kommun sköter totalt om ca 150 km preparerade skidspår. Av dessa är 40 km elbelysta. Dessutom finns 25 km skidspår som sköts av ideella föreningar. I ÖSK-området och Spikbodarna strax utanför Östersunds centrum görs över 250 000 skiddagar per vinter (Östersunds kommun).
- Betalspår vid Östersunds skidstadion
  2023-2024: 110.487 passeringar
  2024-2025: 156.928 passeringar (+41,7%)
  2025-2026: 112.235 passeringar (-28,5%)
- Lofsdalsspår är en ekonomisk förening som ansvarar för underhåll och utveckling av bland annat över 120 km längdspår i Lofsdalen. 2025 bestod försäljningen av 31% årsknappar och 69% 1-7 dagarsknappar.

För att utveckla snöskoterturismen har Jämtland Härjedalen Turism lett arbetet med etableringen av BOHST (Branschorganisation för hållbar snöskoterturism) som nu har 70 medlemmar i hela Sverige från Sälen i söder till Abisko i norr. Via föreningen har 350 personer genomfört en guideutbildning för ökad kvalitetssäkring av guidade skoterturer.

Sommargästen i Jämtland Härjedalen

Som nämnts tidigare så pågår i skrivande stund en gästundersökning i hela Jämtland Härjedalen som kommer att ge ny och uppdaterad kunskap om barmarksturismen i länet. I avvaktan på att den blir klar redovisas nedan fakta från blandade äldre undersökningar.

Barnfamiljer dominerar i Åre och Östersund

Under sommaren är andelen barnfamiljer totalt sett lägre jämfört med vintern. För länet som helhet är bedömningen att andelen ligger på ungefär en tredjedel, men både Åre och Östersund har utmärkt sig med en högre andel, som dock har sjunkit under senare år.

Aktiviteter, vandring och sevärdheter

Reseanledningarna under sommaren skiljer sig en hel del åt mellan de olika destinationerna. Förutom den klassiska rundtursresan kan man konstatera att olika typer av aktiviteter är ett bärande tema, där vandring har en dominerande ställning på samtliga fjälldestinationer. Fisket är också ett viktigt inslag, framför allt i Vemdalen och Lofsdalen. I Åre och Funäsfjällen är inslagen av mer äventyrliga aktiviteter tydliga, särskilt i Åre genom bland annat cykling, forsaktiviteter, klättring och zipline. Men även olika typer av besöksmål, allt från Sonfjällets nationalpark, till Fjällmuseet i Funäsdalen och Tännforsen. I Östersund är det bland annat Jamtli och Storsjöbadet som är starka dragare bland besöksmålen. Betydelsen av bad märks även tydligt i Åre (Holiday Clubs äventyrsbad), där den förhållandevis höga andelen barnfamiljer är en viktig förklaring.

Sommargästerna ger bästa betyg för:
- Aktivitetsupplevelser
- Besöksmål
- Bemötande från personal och serviceförmåga
- Evenemangsupplevelser
- Bemötande från lokalbefolkning

Sommargästerna ser förbättringspotential kring:
- Attraktionskraft för barn 0-7 år
- Shopping/uthyrning
- Mat/restaurangupplevelser
- Skyltning

Norska gäster gillar shopping

Shopping är framför allt viktigt för de norska gästerna och det märks främst i Åre och Östersund, men också i Funäsfjällen och naturligtvis i Storlien där den rena gränshandeln är mycket stor. Olika typer av evenemang är också starka reseanledningar, allra tydligast i Östersund med evenemang som Storsjöcupen och Storsjöyran.

Reseanledningar för utländska gäster

Norrmän:
1. Delta i aktiviteter
2. Shopping
3. Besöka sevärdheter

Övriga utländska besökare:
1. Delta i aktiviteter
2. Besöka sevärdheter
3. Rundresa

Reseanledningar för svenska gäster

1. Delta i aktiviteter
2. Besöka sevärdheter
3. Delta i event/tävlingar

Men det finns även gott om exempel på andra evenemang som lockar betydande besöksvolymer, till exempel Marknaden i Funäsdalen, St Olavsloppet, Västgård Game Fair och Höstmarknaden i Åre.

Sevärdheter lockar runt Storsjön

Bland besökarna i området runt Storsjön spelar sevärdheter/besöksmål en stor roll, medan aktiviteter har en förhållandevis mindre betydelse. Även besök av släkt och vänner och vistelse i eget fritidshus är förhållandevis viktiga besöksanledningar.

Betyg från sommargästerna

Besökarna är totalt sett nöjda, särskilt utmärkande är faktorer kopplat till värdskap. En viktig utmaning ligger i attraktionskraften för barn och ungdomar där betygen är lägre (Östersund och Åre undantaget). Detta förklarar också att andelen barnfamiljer totalt sett är lägre på sommaren jämfört med vintern. Men också utifrån en större konkurrens när det gäller sommarresmål för barnfamiljer.

Ett annat viktigt område handlar om öppethållande/servicenivå, där det finns brister under framför allt senare delen av sommaren (säsongen följer generellt datum för det svenska sommarlovet). För de flesta områden ligger dock betygen på en bra nivå och totalbetyget för besöket hamnar på medelvärdet 5,3 på en 6-gradig skala. Ungefär 3 av 10 gäster i Åre och Östersund svarar att de säkert kommer att återvända nästa sommar, medan en nästan dubbelt så hög andel (något lägre i Östersund) svarar att de säkert kommer att rekommendera resmålet. Det något bättre utfallet för Åre är kopplat till att gästerna där totalt sett är något mer nöjda jämfört med gästerna i Östersund.

Genomsnittligt utlägg bland sommarbesökarna

I Östersund, där samtliga typer av besökare ingår i genomförda undersökningar, låg utläggsnivån på drygt 670 kronor per person och dygn (2017). I undersökningen från sommaren 2023 har det ökat till 804 kr per person och dygn. För Åre sommaren 2018 hamnade nivån på knappt 1 200 kronor per person och dygn. Åre-undersökningen, jämfört med Östersund, baserades dock bara på kommersiellt boende gäster, mest hotell, vilket gör att utläggen för logi driver upp nivån i Åre, i kombination med en lägre andel barnfamiljer, för vilka snittutlägget per person i regel är lägre.

Undersökningen från 2019 med koppling till Turistinformationer, Turistcenter och Infopoints i Jämtland Härjedalen visar på ett genomsnittligt dygnsutlägg på cirka 500 kr.

Jämtland Härjedalens största sevärdheter

Storsjöbadet hade närmare 232 000 besökare under 2025, den andra största attraktionen var Jamtli med närmare 157 000 besökare och Multichallenge äventyrshus i Östersund samlade som tredje största attraktion, ca 135 000 besökare. Samtliga av de tre största attraktionerna ligger i Jämtland Härjedalens residensstad Östersund.

Grunden i rapporteringen är att destinationer och kommuner i Jämtland Härjedalen själva väljer vilka attraktioner/sevärdheter de önskar följa upp år för år – rapporteringen är ett sätt att se tendenser bland regionens attraktioner/evenemang.

Teknikland, Optand. Foto: Anne Adsten

Största sevärdheterna, besöksmål, antal besök 2025

Samtliga uppgifter är redovisade med reservation för att beräkningsmetoder av antal deltagare/besökare varierar.

Storsjöbadet	231 821
Jamtli	156 990
Multichallenge äventyrshus	135 000
Vinterparken, portal Medvinden	94 884
Tännforsen	80 000
Hembygdsgården Strömsund	35 000
Döda fallet	32 000
Åreskutan - Kabintur	28 684
Fettjeåfallet	26 716
Bynäset	25 333
Ändsjön naturreservat	25 188
Hällingsåfallet	23 649
Wikners i Persåsen	21 500
Sonfjällets Nationalpark	21 057
Thailändska paviljongen	12 000
Spökprästgården Borgvattnet	11 500
Skärvångens bymejeri	10 000
Vemdalens hembygdsgård	10 000
Frösötornet	9 707
Krångede kraftverksmuseum	9 700
Ljungdalsfjällen Turistinformation, Natur & Kultur	9 540
Tysjöarna naturreservat	8 562
Teknikland	8 205
Sommarhagen Café	8 000
Myskoxcenter	6 209
Ljungdalens hemslöjd	5 651
Revsunds Brewery	5 000
Glösa Älgrike	5 000
Lusthuset, Yxskaftkälen	4 200
Bilmuseet Hoting	3 500
Frostviken naturinformation	3 157
Klövsjö hembygdsgård	3 150
Frösö kyrka	3 123
Gammelgården Ljungdalen	3 000
Brattbytorpet	2 728
Frostviken keramik	2 500
Geohuset Locknekratern	1 150

Storsjöyran, Östersund. Foto: Göran Strand

Jämtland Härjedalens största evenemang

Evenemangen är mycket viktiga för Jämtland Härjedalen. De ökar kännedomen om regionen, genererar gästnätter, intäkter och arbetstillfällen. Andra betydande effekter är ökad sammanhållning, ökad trivsel och platsattraktion som gynnar både gäster och bofasta.

Det största evenemanget i Jämtland Härjedalen 2025 var Storsjöyran med Yran-veckan. Andra största evenemanget var Åre Höstmarknad och tredje störst var Storsjöcupen i Östersund.

Grunden i rapporteringen är att destinationer och kommuner i Jämtland Härjedalen själva väljer vilka attraktioner/sevärdheter och evenemang som de önskar följa upp år för år – rapporteringen är ett sätt att se tendenser bland regionens evenemang.

Visste du att ...

- Storsjöyran är en av Sveriges äldsta stadsfestivaler med anor från 1963. Yran, som den kort och gott kallas, startade i nuvarande form år 1983 där höjdpunkten är det årliga presidenttalet. År 2022 fick republiken sin nuvarande och första kvinnliga president, Eva Röse.
- Östersund har arrangerat världscuper i skidskytte sedan 1989. Totalt har 25 världscuper hållits vid Skidstadion och staden har stått värd för VM i skidskytte 1970, 2008, 2019 samt kommer arrangera VM 2031.
- Besökare till Storsjöcupen, Storsjöyran och Skidskytte-evenemangen bidrog till 185 miljoner kronor, varav Storsjöcupen stod för 97 miljoner kronor i turismekonomisk effekt (Etour 2026).
- Östersundsrevyn bildades år 2002 som en förlängning av Heimkokerevyn med start på 1970-talet, och som senare på 1990-talet blev Jämtrevyn. Revyn har årligen 5-6 000 besökare.
- St Olavsloppet är en fyra dagars landsvägsstafett mellan Östersund och Trondheim. Totalt omfattar stafettloppet 34 mil mellan Östersund och Trondheim till minne av kung Olav Haraldsson, S:t Olav. Idag kan du pilgrimsvandra i hans fotspår, ca 58 mil från kust till kust genom två länder (St Olavsloppet).
- Alpina VM har arrangerats i Åre 1954, 2007 och 2019. Åre har dessutom arrangerat 110 alpina världscuptävlingar sedan den första 1969 (World Cup Åre).
- Dundermarknaden i Strömsund arrangerades första gången 1983 för att markera 75-årsjubileet för IFK Strömsund, med namnet Superstars. Från 1984 har namnet varit Dundermarknaden.

Jämtland Härjedalens största evenemang 2025

Samtliga uppgifter är redovisade med reservation för att beräkningsmetoder av antal deltagare/besökare varierar.

Yranveckan	300 000
Storsjöyran	38 000
Åre höstmarknad	30 000
WC Skidskytte	26 666
Jamtli julmarknad	26 000
Västgård game fair	21 000
Dunderveckan	16 000
Skördefest Jämtland Härjedalen	14 000
Springmeet i Östersund	11 234
Åre Sessions	10 000
Musik på kalfjället	10 000
Lodge & Lya i Vemdalen	8 300
Jämtlands stora pris (trav)	5 646
Kallblodsderby i Östersund	4 157
St Olavsloppet	4 050
Torstamässan	3 500
Joelmässan	3 500
Jamtli vårmarknad	3 332
Fjällmaratonveckan	3 000
Klövsjö höstmarknad	3 000
Åk en mil, vinn en bil i Storhogna	2 000
Flyktingloppet i Gäddede	1 900
Fjällsjö marknad	1 500
Amundsen Race	1 000
Bluesfestivalen	903
Arnljot, friluftsteater	757

Vandring

Jämtland Härjedalen har en lång tradition som vandringsdestination. Förutom lättillgänglig fjällvandring, blomsterstigar, kulturturer med information om forntid och nutid, finns fem pilgrimsleder. Totalt finns omkring 4 090 km privata och statliga sommarleder i regionen varav 900 km är pilgrimsleder. JHT utför en kvalitetssäkring utifrån Nationellt ramverk för vandringsleder med ambitionen att lyfta de bästa lederna i Jämtland Härjedalens kommuner och destinationer.

Några av våra mest besökta platser för vandring 2025 (med besöksräknare)

- Åreskutan 28 684 (Skistar Åre)
- Döda fallet 26 233 (Länsstyrelsen Jämtlands län)
- Bynäset 25 333 (Östersunds kommun)
- Hällingsåfallet 23 648 (Länsstyrelsen Jämtlands län)
- Sonfjället 21 057 (Länsstyrelsen Jämtlands län)
- Ändsjön 12 598 (Länsstyrelsen Jämtlands län)
- Tysjöarna 8 561 (Länsstyrelsen Jämtlands län)

STF gör fjällvärlden tillgänglig

Svenska Turistföreningen (STF) har en lång tradition i Jämtland Härjedalen och en stor betydelse för utvecklingen av regionens turism. Det första STF-boendet i området var Sylhyddan som stod klar 1890. I fjällområdet från Funäsfjällen i söder till Storlien i norr, Höglekardalen i öster och norska gränsen i väster finns över 500 km skid- och vandringsleder i till stora delar väglöst land. I området finns idag fyra fjällstationer (Helags, Storulvån, Sylarna och Blåhammaren) och sex fjällstugor (Arådalen, Lunndörren, Fältjägaren, Stensdalen, Vålåstugan och Anarisstugan) som drivs av STF. Totalt genererade STF:s egendrivna anläggningar i Jämtland Härjedalen 33 626 gästnätter under 2025, vilket är en minskning från föregående år med -34%. Dessutom har STF ett femtontal anslutna boenden i nätverket som är spridda över nästan samtliga destinationer i Jämtland och Härjedalen.

STF:s egendrivna fjällstationer och fjällstugor är öppna under vintern från mitten av februari till senare delen av april och ända till slutet av februari. Ett säkerhetsrum finns öppet på varje plats utanför ordinarie säsonger, som kan användas i händelse av nödsituation.

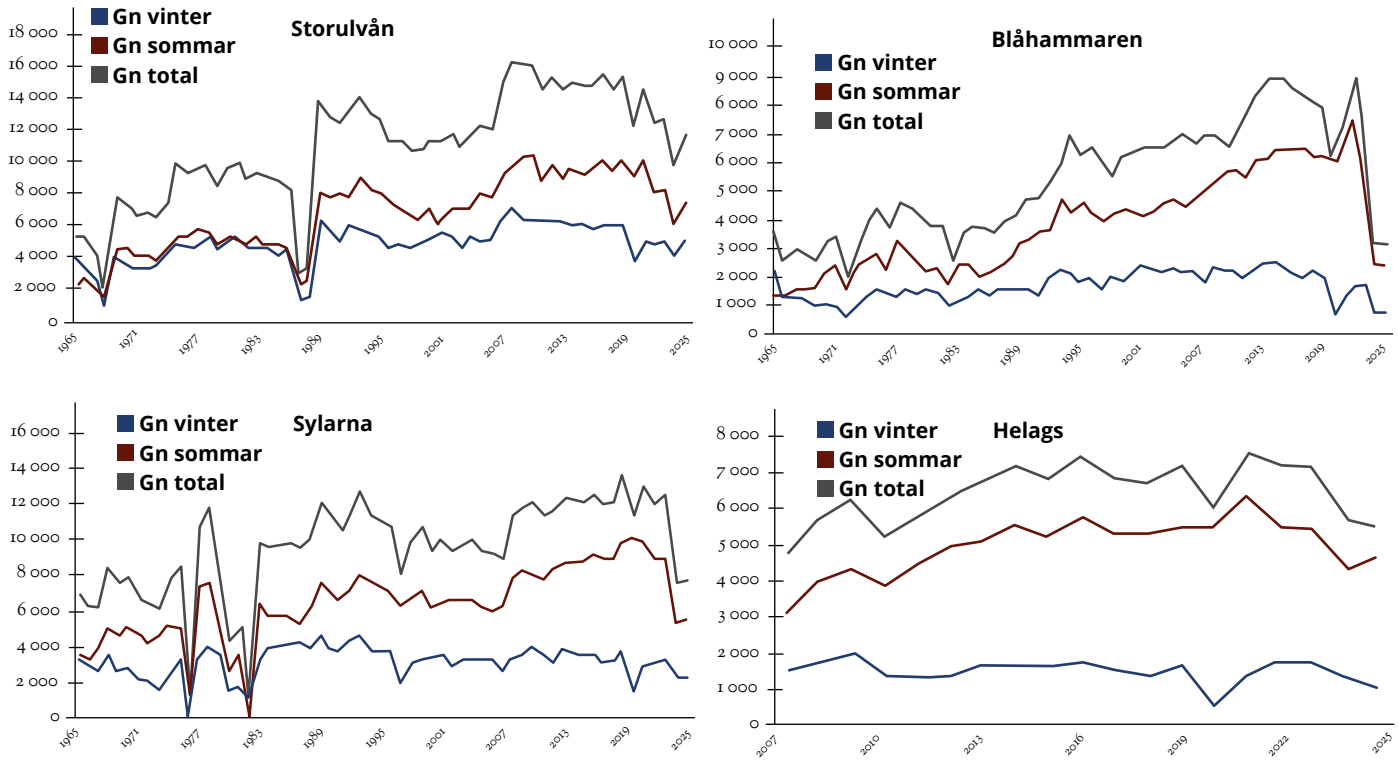
År 2023 ansökte Svenska Turistföreningen om ett nytt arrendeavtal i västra Jämtlandsfjällen och delar av Härjedalen. Detta gjordes för att minska störning för renarna och bidra till en hållbar utveckling av naturmiljöerna i området. 1 januari 2024 trädde STF:s nya markupplåtelse i kraft vilket innebär att ett antal förändringar genomförs i verksamheten. STF fortsätter att tillgängliggöra området genom att erbjuda sovplatser, självhushåll och butiker för vandrare och skidåkare men justerar öppettider, minskar antalet bäddar på Blåhammaren och Sylarna, stänger restaurangen på Blåhammaren och stänger Gåsens stugplats. Senast 2028 kommer även restaurangerna på Sylarna och Helags att stängas.

Cykling

För cyklister finns downhill-leder och särskilt hållbara leder för stigcykling parallellt med cykling längs vackra landsvägar och grusvägar runt om i Jämtland Härjedalen. Elcykling kräver markägarens godkännande eftersom allemansrätten inte är motoriserad, men fungerar utmärkt på särskilt avsedda leder i exempelvis Lofsdalen och Funäsfjällen.

Åre Bike Park är Skandinaviens största downhillpark med 50 kilometer fördelade på 39 leder med som mest 853 fallhöjdsmeter.

Gästnattstatistik för STF fjällstationer i JH 1965-2025

2025

• Cykeldagar DH, Åre	41 828
• Cykeldagar, Trail, Åre	5 424
• Cykeldagar, Trail Vemdalen	12 330 åk av 2 497 gäster
• Cykeldagar, Trail Lofsdalen	4 772 (2024)
• Cykeldagar, DH Lofsdalen	2 700 (2024)
• Cykeldagar Tänndalen	6 558
• Cykeldagar DH, Frösön	6 462 åk av 837 gäster

Dessutom finns Åre Bike Park Trail med 18 maskinbyggda trailleder, en Skills Area och en pumptrack i Åre Björnen med tillträde via ett Trailpass (Skistar Åre). Från 2022 finns en 210 meter lång pumptrack i Åre VM-arena tack vare Åre Bergscyklister (Åre Destination).

Lofsdalen Bike Park har utsetts till Sveriges tredje bästa downhillpark och erbjuder familjevänlig downhill (8 leder). I anslutning finns Sveriges bästa stigcykling 2025 enligt Happyrides läsare i Lofsdalen Fjällpark MTB (totalt 18 km). Den så kallade Panoramaleden nås med bil och välkomnar så väl barnvagnar, springcyklar som rullatorer. På södra sidan om Lofssjön finns ett tuffare område med flera mil av både grävda cykelleder och naturlig stig. 2025 invigdes en ny kombinerad cykel- och vandringsled till Våffelstugan (Destination Lofsdalen).

Med ett så kallat Fjällpass ingår tillgång till 180 kilometer cykelleder, 31 leder i cykelparker och 3 liftanläggningar i Funäsfjällen: Ramundberget, Tänndalen och Funäsdalsberget. Dessutom finns ytterligare cykelleder, downhill, flowleder och teknikområde hos anläggningarna Tänndalen och Ramundberget (Funäsfjällens ledbolag).

Downhillcyklingen på Frösön är utsedd till Sveriges 7:e bästa bike park i Red Bull:s rankinglista. Totalt finns 6 leder från nybörjare till expert med uppfart via liften i Gustavsbergsbacken och strålande utsikt över Östersund (Destination Östersund).

Fiske

Fisket är en drivkraft för både lokalbefolkning, turism och inflyttning till Jämtland Härjedalen. Tack vare den stora mängden fiskevatten kan besökare njuta av ett trängselfritt sportfiske i världsklass. Fisketurismen är en ekonomisk motor i regionen, där länets fiskevårdsområden arbetar aktivt med biotopvård för att säkra hållbara och långsiktiga fiskbestånd. Strömmande vatten som Gimån och Hårkan är internationellt erkända för sitt harrfiske, medan Dammån lockar flugfiskare från hela Europa på jakt efter den storvandrande storsjööringen. Valsjön och Jormvattnet i norr erbjuder dessutom legendariska miljöer med öring och röding i fjällvatten. Jämtland Härjedalen genererar årligen 250-300 000 fiskedygn (Drömfiske Jämtland Härjedalen). Om vi antar att varje fiskare spenderar ca 500 sek/dygn så innebär det att fisketurismen omfattar ca 125 miljoner kronor.

Visste du att ...

- Harren (Thymallus Thymallus på latin) är Härjedalens landskapsfisk och öringen (Salmo Trutta) är Jämtlands landskapsfisk.
- I Jämtland Härjedalen finns 17 000 sjöar med en yta av 4 500 kvadratkilometer och 2 800 kilometer älvar och åar.
- Funäsfjällen har ett av Sveriges största sammanhängande fiskekortsområden med över 200 fjällsjöar och mer än 30 mil av strömmande vatten.
- Frostvikenkortet i Strömsunds kommun ger tillgång till 124 fiskevatten fördelat på 13 st fiskevårdsområden.
- Vattudalskortet i Strömsunds kommun omfattar 50 fiskevatten i sex fiskevårdsområden, totalt 1 300 kvadratkilometer.
- Hotagenkortet är ett samarbete mellan fyra fiskevårdsområden i Krokoms kommun. Vattenarealen är ca 6 000 hektar fördelat på över 100 olika fiskevatten.
- Fiska-i-Berg-kortet omfattar 130 fiskevatten på sammanlagt över 85 000 hektar. 18 fiskeplatser är tillgänglighetsanpassade och ytterligare tre finns planerade.
- Åreälvens fiske består av 9 fiskevårdsområden i sjöar och strömmande vatten.
- Drömfiske Jämtland Härjedalen är ett varumärke som borgar för ett långsiktigt hållbart fiske med god kvalité.

Visste du att ...

- Det finns över 200 natur- och kulturturismaktörer i Jämtland Härjedalen. De erbjuder besöksanledningar med någon form av aktivitet i naturen och eller förmedlar lokal kultur genom någon form av aktivitet (JHT 2022).
- Det finns ca 260 naturreservat, ca 240 Natura 2000-områden, ett tiotal fågelskyddsområden och drygt 20 naturminnen att upptäcka i Jämtland Härjedalen. I tillägg finns inom två kulturreservat: Lillhärjåbygget och Fröå gruva (det senare invigdes i augusti 2025) (Länsstyrelsen).
- Sonfjällets nationalpark är en av Europas äldsta nationalparker (bildades 1909) och Jämtland Härjedalens enda. Parken är idag 104 kvadratkilometer och bjuder bland annat på skvalrännor från senaste istidens avsmältning och chans att se björn. I parken finns en av världens äldsta granar, Old Rasmus, ca 9 500 år gammal. På Korpflyet, en av fjällmassivets toppar, finns en av landets högst kända trädgränsnivåer (Sveriges Nationalparker).
- Det finns ungefär 404 mil statliga leder i Jämtland Härjedalen bestående av 120 mil sommarleder, 110 mil skoterleder och 170 mil vinterleder. Över 45 000 vinterledkryss är utplacerade (Länsstyrelsen). Det finns 2 850 km vandringsleder på privat mark och 1 240 km sommarleder på statlig mark. De fem pilgrimslederna utgör 900 km av dessa sammanlagt 4 090 km vandringsled, mestadels på privat mark.

Golf

Många av Jämtland Härjedalens golfbanor ligger fjällnära. Totalt finns 12 golfbanor och 11 av Sveriges ca 450 golfklubbar i regionen. Östersund har fyra banor inom 20 minuters radie. Även Härjedalen har fyra olika banor. I Jämtland Härjedalen genomfördes 65 823 sällskapsronder 2025 av medlemmar och gäster (Svenska Golfförbundet).

Gastronomy Jämtland Härjedalen

I Jämtland Härjedalen bygger mycket av vår livsmedelsproduktion på gräs, tack vare våra naturgivna förutsättningar. Vi har faktiskt störst andel ekologisk mark i landet – inte för att det är en trend, utan för att det passar oss. Kalla vintrar gör att vi klarar oss med mindre växtskydd, och stallgödsel från djurhållning minskar behovet av mineralgödsel. Det är ett exempel på hur naturen här styr både tänk och praktik.

Gårdarna här är ofta mindre till storleken – något som hänger ihop med landskapet och våra naturgivna begränsningar. Men småskaligt betyder inte lågtech. Tvärtom! Vi har den högsta andelen mjölkrobotar i landet och är dessutom ledande i Sverige när det gäller biogasanläggningar på gårdsnivå. Det här säger något om viljan att kombinera tradition och innovation – och om ett långsiktigt hållbart perspektiv.

I Jämtland Härjedalen jobbar vi aktivt och långsiktigt med småskaligt mathantverk. Vi har en stark tradition av att koppla samman mathantverket med vårt kulturlandskap, vår kulturhistoria och vår natur. Hållbar gastronomi handlar om att ta hänsyn till var råvarorna kommer ifrån, hur maten odlas och hur den så småningom kommer till våra tallrikar. Att äta lokala råvaror och lokalt producerad mat är ett perfekt sätt att värna om både miljö och hälsa. Maten är ett sätt att kommunicera regionens kultur och identitet, den berättar en historia om platsen vi bor eller vistas på. Jämtland Härjedalen är en region som är rik på råvaror, människor och traditioner, så som den samiska matkulturen som bidrar starkt till vår gastronomi.

Smakfullt och lokalproducerat hos Bua i Östersund. Foto: Moa Eriksson

Vår kombination av mat, kultur och turism är något vi är stolta över – och som gör oss unika.

Visste du att ...

- I Jämtland Härjedalen finns ett stort antal mathantverkare och en mängd medaljörer i SM i mathantverk genom tiderna. Totalt finns ca 200 verksamma företag inom mathantverk. Många av dem har lokal försäljning.
- Eldrimner är ett nationellt resurscentrum för mathantverk som har stor betydelse för utvecklingen av både den lokala maten i Jämtland Härjedalen och nationellt. Centrat finns i Ås, strax utanför Östersund.
- Östersund med omnejd är en UNESCO Creative City of Gastronomy sedan 2010. Det är bekräftelse på Östersunds och Jämtland Härjedalens höga nivå inom gastronomi och mathantverk. 2027 sker UNESCO:s internationella världsmöte för gastronomistäder i Östersund.
- I Jämtland Härjedalen finns cirka 47 000 renar som ägs av 396 renägare som tillhör någon av de 12 samebyarna i området. Det finns ca 119 företag som huvudsakligen är sysselsatta med rennäring.
- Många fäbodar i Jämtland Härjedalen brukas fortfarande traditionellt med fritt skogsbete, mjölkdjurshållning och beredning av mjölken på vallen. Några få av dessa är öppna för besökare under sommaren. 2023 skrevs fäbodbruket officiellt in på UNESCO:s lista över immateriellt kulturarv (Länsstyrelsen Jämtlands län och Jämtland Härjedalen Fäbodförening).
- Det finns ca 25 gårdsmejerier i Jämtland Härjedalen, vilket gör Jämtlands län till Sveriges mejeritätaste (Eldrimner och Jordbruksverket).
- Jämtlands bryggeri i Pilgrimstad är Sveriges mest prisbelönta bryggeri med totalt 133 utmärkelser. Hantverksmässig öltillverkning finns även i bland annat Brunflo, Revsund, Tännäs, Åre och Östersund. Det finns även tillverkning av vin, brännvin och gin i regionen.
- 2026 finns 17 av Jämtland Härjedalens restauranger, 8 kaféer och 4 hotell med i prestigefyllda White Guide.
- Östersund är en av de kafétätaste städerna i Sverige jämfört med invånarantalet.
- I Åre by finns ett 50-tal restauranger, ett stort utbud av caféer och flera mikrobryggerier. Krogen Imilla och Bergstugan är två av dem som jobbar aktivt med ett hållbart gastronomiskt tankesätt. Sveriges högst belägna kafé är Åre Toppstuga som byggdes 1893.
- Matakademien i Jämtland Härjedalen testar och kvalitetsmärker restauranger som är särskilt duktiga på att tillhandahålla och servera lokal mat. Leta efter skylten Mer värd mat vid ingången.
- Den årliga Skördefesten är ett fantastiskt sätt att visa upp vår levande landsbygd. Varje år välkomnar 40-talet gårdar, restauranger och bryggerier samt ett stort antal hantverkare ca 14 000 besökare. Här får man både smaka, lära och möta människorna bakom maten.
- Torstamässan är en skogs- och lantbruksmässa med ungefär 90 utställare – från mathantverkare till maskinföretag. Det är ett evenemang med bredd, nyfikenhet och framtidstro som varje år lockar tusentals besökare.

Den internationella gästen

Utländska gäster är viktiga för Jämtland Härjedalen. Pandemin ändrade förutsättningarna totalt, där två tredjedelar av alla utländska gästnätter raderades, men sedan 2022 har en successiv återhämtning skett. Fortfarande är det dock en bit kvar till de nivåer som gällde 2019, före pandemin.

Olika typer av restriktioner gjorde att resandet från utlandet minskade radikalt efter pandemins utbrott i mars 2020. Under 2019 genererades 617 000 utländska kommersiella gästnätter. 2020 var motsvarande siffra 242 000 gästnätter, en minskning med 376 000 motsvarande -61%. Under de inledande månaderna av 2021 fortsatte raset och även om man kunde se en återhämtning från mars/april och framåt så landade helårssiffrorna 2021 när det gäller utländska kommersiella gästnätter på historiskt låga 206 000. 2022 innebar dock en tydlig återhämtning och helåret kunde summeras till totalt 467 000 gästnätter. När de utländska gästnätterna för 2023 summerades så landade siffran på 483 000, en ökning med +3% jämfört med 2022. 2024 fortsatte att utvecklas i positiv riktning och helåret summerades till 545 000 gästnätter. Ytterligare en ökning om 15 000 gästnätter kan adderas under 2025, vilket innebär en totalsiffra på 560 000 utländska gästnätter. Det fattas dock fortfarande drygt 55 000 gästnätter jämfört med den tidigare toppnivån från 2019.

Den danska marknaden har återhämtat sig snabbast och bäst

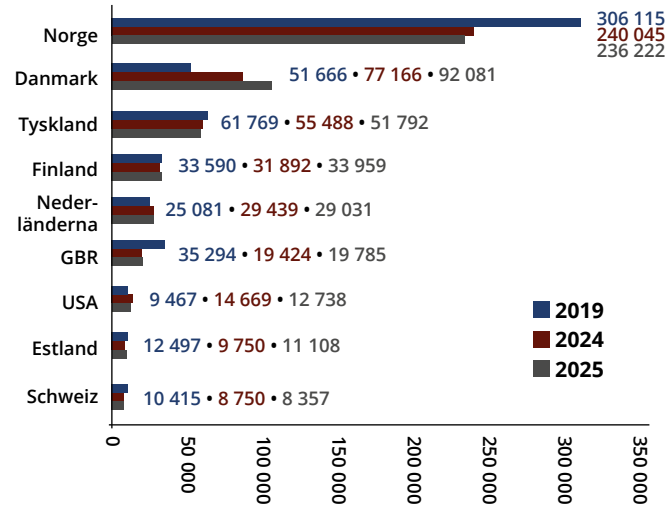
I diagrammet Jämtland Härjedalens viktigaste utlandsmarknader, framgår gästnattsvolymerna för de viktigaste utlandsmarknaderna med en jämförelse mellan 2019 (före pandemin) och 2024 respektive 2025. Där framgår att fyra marknader nu ligger på en högre nivå jämfört med 2019. USA, Finland, Nederländerna och framför allt Danmark utmärker sig positivt. När det gäller den danska marknaden så har den starka danska kronan i relation till den svenska haft stor betydelse. De kampanjer som genomförts kan vara en del av förklaringen. Ökningen för den danska marknaden är +40 400 gästnätter, motsvarande +78%!

Den största skillnaden uttryckt i faktiska gästnattsvolymer är kopplad till den stora och viktiga norska marknaden. Här fattas det fortfarande 70 000 gästnätter jämfört med 2019, vilket är 23% lägre. Det motsvarar mer än den totala skillnaden jämfört med 2019 vad gäller utländska gästnätter. Även den brittiska marknaden uppvisar en tydligt svag utveckling jämfört med 2019 med en tillbakagång på -44%. En del i förklaringen ligger i britternas förändrade ekonomi efter Brexit.

Utländska målgrupper vinter/sommar

De utpräglat tydliga vintermarknaderna för Jämtland Härjedalen är Danmark (91%) och Estland (89%), Storbritannien (84%) och Finland (77%). Motsatsen gäller främst för Tyskland (21%), Schweiz (25%), Norge (29%) och Nederländerna (30%), vilka kan betecknas som tydliga sommarmarknader. För Jämtland Härjedalen som helhet är 60% av de kommersiella gästnätterna förlagda till vintersäsongen (dec-apr).

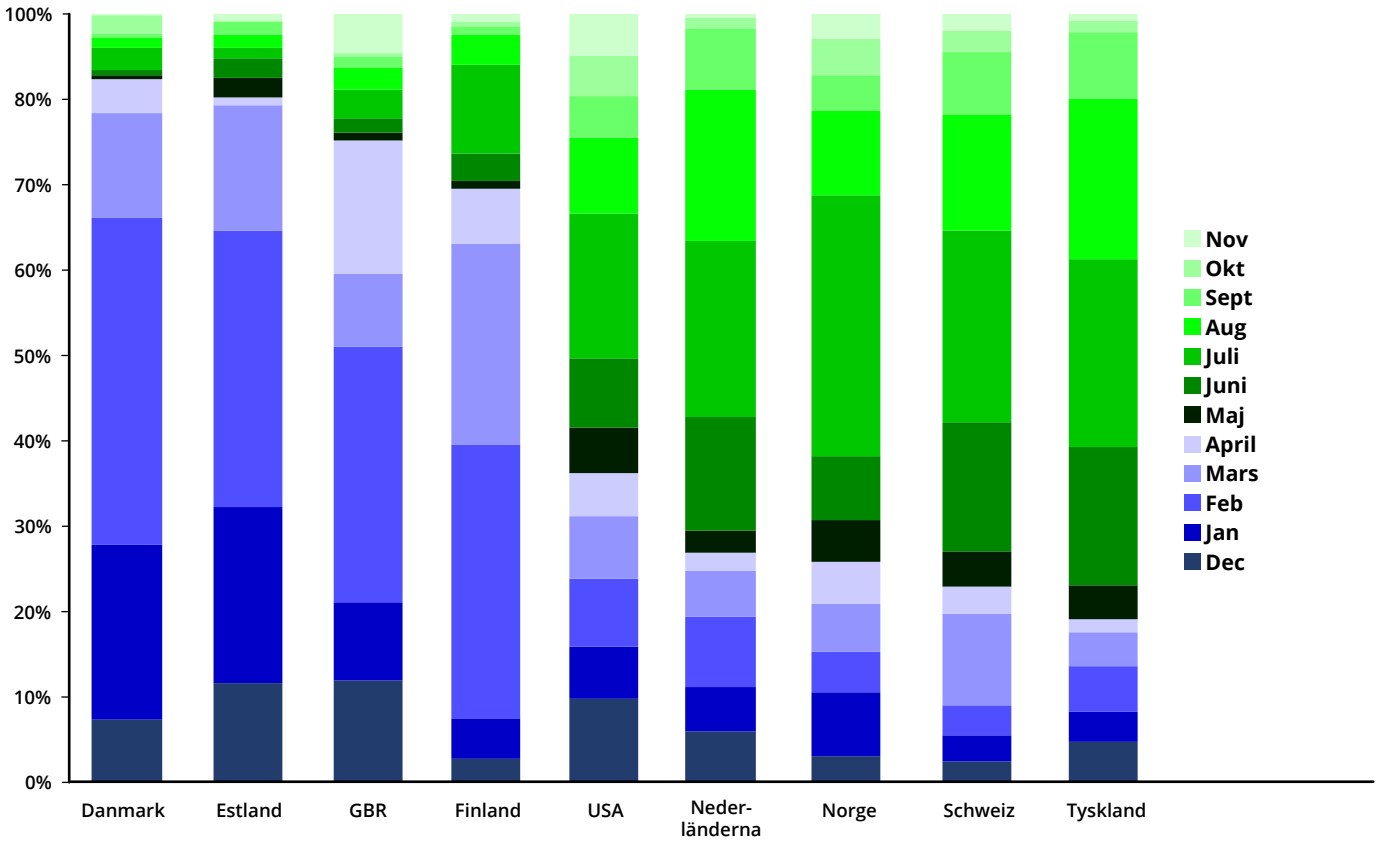
Jämtland Härjedalens viktigaste utlandsmarknader – utveckling från -19/-24/-25

Internationella gäster (och svenskar) möter skogens konung hos Moosegarden.
Foto: Jimmie Borgen Nielsen

Jämtland Härjedalens viktigaste utlandsmarknader – fördelning över året

Vad attraherar den utländska gästen?

Vad man efterfrågar och vill göra på sin semester varierar en del beroende på nationalitet, men också utifrån säsong och resmål.

Den norska gästen jämfört med andra nationaliteter
Man kan konstatera att Jämtland Härjedalens viktigaste utländska marknad, den norska, skiljer sig en hel del åt, både jämfört med svenska gäster och andra nationaliteter. Till viss del beror det på att det norska ressällskapet oftast består av barnfamiljer, men det är samtidigt uppenbart att de också söker andra typer av upplevelser.

Om man till exempel utgår från sommarbesökare i Östersund, så är den norska gästen generellt sett mer intresserad av stadslivet i centrum, med restauranger och shopping. Populära besöksmål är främst Storsjöbadet och MultiChallenge, medan de är mindre intresserade av exempelvis Jamtli, Sommarhagen och Moose Garden, vilka i sin tur är klart mer intressanta för andra utländska besökare.

Generellt kan man säga att aktiviteter och besöksmål kopplade till naturen är mindre intressanta för den norska gästen, medan andra nationaliteter ser detta som det mest intressanta. Samma mönster märks tydligt i Åre under sommaren, där norska gäster är tydligt underrepresenterade när det till exempel handlar om vandring, fiske, cykling, samt när det gäller att besöka olika typer av sevärdheter som Tännforsen eller Fröå gruva. Övriga nationaliteter är däremot tydligt överrepresenterade när det gäller ovan nämnda exempel, även jämfört med svenska gäster. Också i Åre håller sig den norska gästen i första hand bynära där shopping, restaurangbesök och bad på Holiday Club är centrala inslag. Även på vintern går lite av detta mönster igen, om än inte lika tydligt, men det är uppenbart att utländska gäster totalt sett, Norge undantaget, tar del av fler olika typer av aktiviteter vid sidan av utförsåkning.

Den norska gästen gillar:
- Stadsliv
- Restauranger
- Shopping
- Äventyrsbad
- Djurpark
- Familjemys

Övriga internationella gäster gillar:
- Kultur
- Historia
- Natur
- Vandring
- Fiske
- Cykling
- Skidåkning
- Vinteraktiviteter vid sidan av skidåkningen

Resa hit

Tillgänglighet, att kunna resa till Jämtland Härjedalen, är en förutsättning för att kunna attrahera såväl svenska som utländska turister.

Cykling över Stekenjokk. Foto: Darren Hamlin

Regionen är lika stor som Nederländerna och erbjuder flera flexibla resvägar. Tåget går året runt till kommunerna Åre, Krokom, Östersund och Bräcke, och tillgängligheten säkras via flygplatser i regionen, grannlänen samt i norska Tröndelag. Eftersom den fasta kollektivtrafiken utgår från Östersund, tar sig besökare lättast runt i hela regionen med hjälp av hyrbil och lokala samåkningsappar eller via arrangemang för bussgrupper. En av JHT:s viktigaste uppgifter är att kontinuerligt samarbeta med aktörer inom infrastruktur för att utveckla kommunikationerna. Bland annat verkar JHT genom flygråd, tågråd samt via Regionala nätverket för besöksnäring och turism.

Tåg
Norrtåg trafikerar sträckan Sundsvall-Östersund-Storlien med vidare färd via SJ Norge till Trondheim (Norge) dagligen och det finns ett flertal avgångar via Stockholm till regionen med SJ samt andra transportörer säsongsvis, till exempel Snälltåget. Funäsfjällen kan nås via tåg till Röros på den norska sidan av gränsen och vidare över gränsen med taxi/hyrbil. Inlandsbanan går genom Jämtland Härjedalen i nord-sydlig riktning under sommaren.

Norrtåg
Norrtåg trafikerade Jämtland under 2025 med både turist- och pendlingsresor. Under året genomfördes 141 938 turistresor till Jämtland. De allra flesta resorna, ungefär 60% gick till Östersund,

Visste du att ...

- Jämtlands län har flest laddstationer för elbilar per 1000 invånare i Sverige (även Gotland har hög andel) ca 4,5st, tack vare besöksnäringen och laddinfrastruktursatsningar. Bland kommuner i Sverige är Åre den tredje största med 11,1 laddstationer, medan riket har 0,9st per 1000 invånare (Gröna mobilister).

- Sveriges högst belägna allmänna väg går över Flatruet mellan Ljungdalsfjällen och Funäsfjällen, 975 m ö h. Vildmarksvägen över Stekenjokk är Sveriges högst belägna asfalterade väg, 876 m ö h.

257 000 resor gjordes med Norrtåg till stationer i Jämtland under 2025. Foto: Norrtåg

som var den klart populäraste destinationen. Näst populärast var Åre och Storlien. Turistresandet var relativt jämnt fördelat över året, utan någon tydlig koncentration till en enskild säsong. Mars, juli och december hade dock något högre resande än övriga månader, vilket tyder på en viss ökning under sommar- och vintersäsongen.

Det totala resandet till någon station inom länet uppgick till totalt 257 000 resor under 2025, men för hela mittbanan Sundsvall-Storlien genomfördes 2025 total 430 944 resor (Norrtåg).

Inlandsbanan
Östersund är centralort för Inlandsbanan då tågen går söderut och norrut därifrån varje morgon och ankommer varje kväll, vilket oftast medför att resenärerna sover över en natt. Under de 10 veckor trafiken var i gång sommaren 2025 steg 3 247 personer av i Östersunds kommun, 129 personer gick av i Bergs kommun, 111 i Härjedalens kommun och 71 i Strömsunds kommun, för att besöka sevärdheter, övernatta, gå på restaurang och delta i aktiviteter. Totalt hade Inlandsbanan 10 384 resande under sommaren 2025 jämfört med 11 191 resande 2024 vilket motsvarar -7 % (Inlandsbanan).

Snälltåget
Snälltåget erbjuder tågresor till bland annat Vemdalen, Åre och Storlien från Malmö och Stockholm både under barmarkssäsong (juni-oktober) och vintertid (december-april). Under vintersäsongen 2024/2025 gjordes 35 300 resor via Snälltåget till Jämtland Härjedalen, vilket är en ökning med 12% jämfört med säsongen 2023/24. Av dessa var 1 900 resor till Vemdalen, vilket är en minskning, främst till följd av minskat antal avgångar. Under barmarkssäsongen reste totalt 11 700 resenärer, vilket är en ökning med 40%. Vintern 2023/24 och sommaren 2024 påverkades negativt av ett byte av försäljningssystem. Från sommaren 2025 kör Snälltåget även via Göteborg med vissa avgångar mot Jämtland Härjedalen.

SAF (Sustainable Aviation Fuel) är ett hållbart flygbränsle som produceras av förnybara källor, som använd matolja och avfall i stället för fossila råvaror. För närvarande tillåter flygsäkerhetsmyndigheten upp till 50% SAF-inblandning som resenärer kan köpa till via exempelvis Fly Green Fund.

SJ
SJ trafikerar kommunerna Bräcke, Östersund, Krokom och Åre med både dagtåg och nattåg året runt. Under 2025 åkte cirka 257 000 passagerare med SJ till Jämtland, i stort sett ett oförändrat resande jämfört med 2024. Andelen av resandet som gick till Östersund var 59% (61% 2024). Andelen som reste till västra Jämtland (Duved, Järpen, Undersåker och Åre) var 36% (35% 2024). Vintersäsongen februari – april stod för 31% av resandet (30% under 2024). Sommarresandet (mitten av juni till mitten av september) stod för 25% av resandet, vilket är samma andel som under 2024 (SJ).

Flyg
Det finns två flygplatser i Jämtland Härjedalen: Åre Östersund Airport och Sveg Airport. Åre Östersund Airport ligger 10 minuter från Östersund, en timme från Åre samt ca 1,5 timme från Vemdalen. Reguljär trafik till Åre Östersund Airport finns under ett normalår från Stockholm Arlanda samt Umeå.

Husbil längs Vildmarksvägen. Foto: Darren Hamlin

Vintersäsongerna 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026 och 2026/2027 sker direkttrafik från Köpenhamn (SAS).
Sveg Airport har reguljärtrafik från Stockholm Arlanda och ligger ca 45 min från Vemdalen, 50 min från Lofsdalen och 1,5 timme från Funäsdalen.

Totalt reste 246 637 passagerare till/från Åre Östersund Airport 2025 (+3% jmf med 2024) varav 7 924 utrikes ankomster (+26% jmf med 2024). Totalt gjordes 3 137 landningar vid flygplatsen, varav 107 med utländsk avreseort 2025. Sveg hade 901 landningar, varav 3 med utländsk avreseort och totalt 5 211 passagerare (Transportstyrelsen).

I tillägg till Åre Östersund och Sveg flygplatser inom regionen kan resenärer nyttja South Lapland Airport, Vilhelmina, Sundsvall/Timrå Airport samt Röros och Trondheim/Vaernes flygplatser i Norge. Trondheim/Vaernes flygplats är Norges tredje största flygplats och ligger 130 km från Åre (ca 2 tim transfer). Direktflyg till Vaernes finns under ett normalår från omkring 35 destinationer beroende på säsong (Avinor). Röros ligger endast 70 km från Funäsdalen och det finns transfermöjligheter från flygplatsen (och järnvägsstationen för tåg från Göteborg med byte i Oslo eller från Trondheim) till Destination Funäsfjällen.

Buss och bil

Europavägarna E14 mellan Sundsvall och Trondheim, Norge, tillsammans med E45 (kallad Inlandsvägen genom Sverige) mellan Italien (Göteborg) och Karesuando är de största vägarna som leder till och genom Jämtland Härjedalen (totalt 60 mil europaväg). Från de stora genomfartsvägarna finns ett nät av mindre vägar. Totalt finns över 500 mil statliga länsvägar i Jämtlands län och ytterligare många mil privata vägar.

Bussen Härjedalingen tar resenärer från Mälardalen till Sveg, Funäsfjällen, Vemdalen och Lofsdalen. Årebussen (Viatour) hämtar resenärer från Stockholm och Uppsala. I tillägg till fjärrtrafik med buss finns regionaltrafik via Länstrafiken i Jämtland Härjedalen som i sin tur samarbetar med övriga länstrafikbolag i norr. Lokalt i Östersund finns Stadsbussarna som även innefattar flygbussen mellan Åre Östersund Airport och Östersund centrum. Transfer mellan Åre Östersund Airport och Åre finns via Flygtaxi och till Destination Vemdalen via Beep Beep Transport. I destinationerna Åre, Funäsfjällen och Vemdalen finns skidbussar vintertid.

Trafiken på Vildmarksvägen ökade under pandemiåren 2020-2021.

Fjällbäcksvatten i Lofsdalen. Foto: Destination Lofsdalen

Bilden av Jämtland Härjedalen

Under maj 2020 svarade drygt 1 100 slumpmässigt utvalda svenskar (18-74 år) via en webbenkät på frågor om vilken bild/uppfattning de har om Jämtland Härjedalen. Boende i Jämtlands län ingick inte i målgruppen (Bilden av JH 2020).

Östersund och Åre är tydligt positionerade i norra Sverige

På den öppna/spontana frågan om vilka orter/platser som man förknippar med norra Sverige utmärker sig i första hand Östersund och Åre. Båda är dock tydligt distanserade av Kiruna, Luleå och Umeå. Man kan anta, utifrån frågans formulering där norra Sverige är referensen, att framför allt Kiruna gynnas av detta, men även Luleå i termer av den största staden i Norrbotten. Umeå är väl positionerad som Norrlands största stad. Att just Östersund och Åre hamnar högst på listan bland orter/platser i Jämtland Härjedalen är på intet sätt oväntat. Östersund som centralorten mitt i Sverige och Åre som Sveriges alpina centrum, där framför allt Åre utifrån storleken får extremt mycket publicitet och uppmärksamhet i media. Detta förstärks också av att både Åre och Östersund under de senaste 12-13 åren har genomfört två VM-arrangemang och däremellan regelbundet världscuptävlingar i utförsåkning, skidskytte och längdåkning.

Jämtland Härjedalen är intressant och attraktivt

I den aktuella undersökningen har ett moment ingått där man ombetts att rangordna fyra regioner utifrån hur intressanta/attraktiva man upplever att de är. På en klar första plats hamnar Dalarna, medan Jämtland Härjedalen delar andraplatsen med Norrbotten Lappland, medan Västerbotten hamnar på en tydlig fjärde plats. Förutom intresse/attraktivitet påverkas den här frågan av det geografiska avståndet, vilket i det här fallet torde gynna Dalarna, som ligger närmare stora befolkningscentra,

Spontana associationer till Jämtland Härjedalen (totalt upp till 3 svar per respondent)

vilket i sin tur innebär att det finns en starkare koppling/relation. Detta bekräftas av det faktum att svarande som någon gång har besökt Jämtland Härjedalen rankar regionen som mest intressant/attraktiv.

Spontana associationer till Jämtland Härjedalen

På frågan om vad man spontant associerar med Jämtland Härjedalen är många av svaren kopplade till skidåkning, vinter/vintersport och friluftsaktiviteter, i kombination med natur och naturrelaterade begrepp (djur och växter). Därutöver nämns ofta ortsnamnen Åre och Östersund. Bland dem som har besökserfarenhet av Jämtland Härjedalen kännetecknas utfallet av en högre andel tydliga svar, till exempel ortsnamn, skidåkning/vintersport och friluftsaktiviteter. Männen har totalt sett en tydligare bild av Jämtland Härjedalen (lägre andel vet ej) och man kan också se att kännedomen ökar med stigande ålder.

De som besökt Jämtland Härjedalen har en positiv bild

Deltagarna i enkäten har även värderat bilden av Jämtland Härjedalen genom att gradera ett antal positivt laddade påståenden (1-6, där 6 innebär instämmer helt). Sammanfattningsvis så framträder en i allt väsentligt positiv bild av Jämtland Härjedalen. Samtidigt kan man konstatera att kunskapen och kännedomen inte är påfallande hög, men fullt naturlig utifrån att det handlar om en bred målgrupp, den svenska allmänheten. Kunskapen/kännedomen är något högre bland männen och ökar med stigande ålder. Här finns också delvis en geografisk koppling utifrån var den svarande bor, och naturligtvis påverkas både kännedom och den allmänna bilden positivt om man har besökt Jämtland Härjedalen. I gruppen som besökt Jämtland Härjedalen någon gång de senaste 5 åren är det ungefär en tredjedel som svarar att man har god eller mycket god kunskap/kännedom om regionen.

Vintersport och gästfrihet

När man studerar svaren på frågorna är en ren/oförstörd och vacker natur det påstående som flest värderar högst, 4,8 på en 6-gradig skala. Därefter följer en sund och aktiv livsstil (4,6) och därefter påståendet att folk i ens omgivning oftast pratar om Jämtland Härjedalen i positiva termer (4,5). Regionen uppfattas som något mer attraktivt (se/göra/uppleva) på vintern (4,4) jämfört med sommaren (4,2). Befolkningen upplevs i hög grad som gästvänlig (4,4) och man instämmer också i relativt hög grad till att det arrangeras många spännande sportevenemang (4,0). Även spännande/attraktiv matproduktion/restauranger förknippas i relativt hög grad med Jämtland Härjedalen (3,9). Däremot ses kommunikationerna till regionen inte som en tydligt positiv faktor (3,2). I gruppen som har besökt Jämtland Härjedalen förstärks ytterligare den positiva bilden likväl som kunskap och kännedom. Nästan hälften av de svarande har besökt regionen vid minst ett tillfälle. 11%, samma andel sommar och vinter, har gjort ett besök en eller flera gånger de senaste tre åren.

Nästan 9 av 10 svarande kan tänka sig att besöka Jämtland Härjedalen under sommaren, men av dessa är det knappt hälften som kan ange minst ett tänkbart/önskat resmål. Listan toppas av Östersund och Åre. Därefter finns ett hopp ner till Funäsfjällen följt av Vemdalen och västra Jämtlandsfjällen.

Utförsåkning lockar mest inför ett eventuellt vinterbesök. Foto: Karl Vertergård

Marknadens intresse - resmål och sommarupplevelser
Nästan 9 av 10 svarande kan tänka sig att besöka Jämtland Härjedalen under sommaren, men av dessa är det knappt hälften som kan ange minst ett tänkbart/önskat resmål. Listan toppas av Östersund och Åre. Därefter finns ett hopp ner till Funäsfjällen följt av Vemdalen och västra Jämtlandsfjällen.

Många vill göra en sommar-rundresa och vandra
Även om det destinationsspecifika resandet, framför allt kopplat till fjälldestinationerna, har ökat under de senaste åren, är det fortfarande den klassiska rundresan som står högst på önskelistan över se/göra/uppleva vid en eventuell sommarresa. Åka runt och titta på/uppleva naturen/landskapet/sevärdheter anges av tre fjärdedelar. Därefter följer vandring (55%), besök av besöksanläggningar (34%), matupplevelser (31%) och fiske (21%). Kvinnor är mer intresserade av besöksanläggningar och matupplevelser, medan männen hellre fiskar. Aktiviteter som mountainbike/cykling och äventyrssporter är också lite mer intressant för männen, men allra tydligast är intresset, kanske inte helt oväntat, åldersrelaterat. Det finns små skillnader kopplat till intresset beroende på om man har besökt Jämtland Härjedalen på sommaren tidigare eller ej, med några undantag. Hälsa på släkt och vänner är av förklarliga skäl betydligt mer intressant/prioriterat bland dem som har tidigare besökserfarenhet och en relation till regionen. Bland dem som besökt Jämtland Härjedalen de senaste fem åren utmärker sig också fiske och vandring i viss utsträckning.

Alpin skidåkning lockar vintertid
Utförsåkning är det som är mest intressant under ett eventuellt vinterbesök och anges av 50% av de svarande, 75% bland dem som har besökt Jämtland Härjedalen de senaste fem åren. Därefter följer åka runt och titta på/uppleva naturen/ landskapet/sevärdheter (40%), det vill säga det som är mest intressant under sommarhalvåret, följt av längdåkning (38%), skoter (32%), matupplevelser (26%) och turåkning (23%). Samtliga svar som relaterar till skidåkning i olika former är relativt sett mindre intressanta för gruppen som inte har besökt regionen på vintern, även om de ligger högt upp även för denna grupp. Relativt sett finns i gruppen ett något större intresse för skoter, besöksanläggningar och evenemang samt rundresa. Detta kan vara intressant att ha i åtanke när man letar nya målgrupper och besökare under vintern, där det inte är givet att det traditionella utbudet på skiddestinationerna är det som är mest intressant.

Marknadens besökshistorik
Sammantaget så har knappt hälften av den svenska marknaden någon gång besökt Jämtland Härjedalen, antingen på sommarhalvåret, vinterhalvåret eller både och. Om man tittar på besök av mer färsk karaktär så är det drygt 1 av 10 som har gjort ett besök de senaste tre åren, samma andel sommar som vinter. Det geografiska avståndet har en relativt stor betydelse kopplat till besökshistoriken, där andelen som någon gång har besökt Jämtland Härjedalen är högst i Västernorrlands län, medan motsatsen gäller för södra Götaland.

Återkommande gäster är en värdefull bas för turismföretagen i Jämtland Härjedalen.
Foto: Roger Borgelid

Hur hittar nya besökare till regionen?

Nöjda gäster är återkommande gäster
Merparten av våra gäster besöker oss mer eller mindre regelbundet, vi kallar det kort och gott för återkommande gäster. De utgör basen för företagen på våra destinationer. Många har en fast relation till Jämtland Härjedalen genom ett eget fritidsboende, släkt och vänner, men många väljer också att återkomma för att de har hittat sina egna pärlor runt om i regionen. En del föredrar vintern, andra sommaren, men vi har också ett stort antal gäster som regelbundet besöker oss året runt. Vinterns nya gästundersökning visar att drygt 9 av 10 har besökt det aktuella besöksmålet vid minst ett tillfälle tidigare, vinter eller barmark. En hög andel återkommande gäster är ett resultat av de fina upplevelser och det goda värdskapet som levereras av alla företag och aktörer inom länets besöksnäring. Ett positivt besök i Jämtland Härjedalen har stor potential att leda till inflyttning.

Att enbart förlita sig på återkommande gäster är inte hållbart i längden och det finns en ständig utmaning med att locka nya gäster. Hur hittar nya besökare till regionen? Detta är en komplex process som inte har några enkla och givna svar, men kunskap och förståelse för hur potentiella besökare tänker och resonerar underlättar arbetet med att locka dem till besök.

Skapa kännedom om våra resmål
När det gäller att locka nya besökare till Jämtland Härjedalen så kan man se processen i flera olika steg. I första fasen handlar det primärt om att man måste känna till resmålet. I nästa fas är bilden av resmålet en viktig faktor för att det ska komma i fråga som ett valbart/intressant alternativ. Därefter tar informationsinsamlingen vid, följt av en beslutsprocess och en bokningsfas. Därefter följer upplevelsen av resan, hur gästen önskar tänka/blicka tillbaka och minnas sin resa samt i samband med detta rekommendera andra utifrån de egna upplevelserna. En förutsättning för att resmålet ska vara ett alternativ under hela processen är naturligtvis att det matchar den potentiella besökarens intressen och drivkrafter kopplat till resor/semester. Hela den här processen kan se olika ut för olika typer av människor, men i grunden är detta steg som de allra flesta går igenom på ett eller annat sätt.

Undersökningar visar att trender har viss betydelse för val av resmål. Några trender 2025 som passar väl in på Jämtland Härjedalens utbud:

- Coolcation: Framför allt utländska besökare söker sig till svalare klimat för att kunna vara aktiva på sin semester.
- Quietcation/Noctourism: Att resa för att uppleva lugn och ro samt en god nattsömn.
- Mellansäsonger: Intresset ökar för att resa under perioder som inte är så välbesökta för att kunna njuta av lugn och ro.
- Workation/Flexcation: Att kombinera arbets- och nöjesresande (ökat behov av kontorsplatser i boende).
- Norrskensturism: Besökare är fascinerade av ljusfenomenen och i Jämtland Härjedalen finns både naturliga förutsättningar och få ljusföroreningar.
- Luxury of a different nature: Lyxen av att få uppleva analoga, unika och minnesvärda upplevelser. Till exempel att få delta i matlagning, att få lära sig slöjda, att få ägna sig åt en aktivitet i naturen som ger välmående och energi.

Rekommendationer från vänner och bekanta
Både kännedom om och bilden av ett resmål är något som i de flesta fall byggs upp över tid, även om det också kan handla om snabba processer. Exponering i olika typer av media, det man får höra och se (till exempel i sociala medier) från vänner och bekanta är viktig input. Om man sedan upplever att resmålet är tillräckligt intressant utifrån egna preferenser och önskemål påbörjas en mer aktiv process där man söker information på olika sätt. Här är digital information central, genom googling, med hjälp av AI, specifika resesajter, bokningssajter och så vidare. Men även tryckt information (broschyrer, kartor, reseguider etc) spelar fortfarande en betydande roll för vissa grupper. Även personliga kontakter, exempelvis via ett turistcenter eller turistinformation har betydelse, visar bland annat genomförda undersökningar. När man sedan ska fatta det slutliga beslutet så är det många olika faktorer som läggs samman och utvärderas, men ibland fattas beslutet säkerligen också på andra grunder. Vänner och bekanta med erfarenhet från det tänkta resmålet kan många gånger vara mycket viktiga för att verifiera att man gör ett bra val.

Nya gäster till följd av pandemin
Till följd av pandemin och restriktioner kopplade till denna kunde vi se ett ökat intresse för hemester (hemmavid) och svemester (semester i Sverige) samt friluftsliv med delvis helt nya gäster för regionen. Med tanke på gästnattsutvecklingen så såg det ut som att en relativt stor andel svenskar känner till Jämtland Härjedalen och att pandemin fick dem att ta steget att göra en resa. Det kommer att bli intressant att se om dessa nya gäster blir återkommande i framtiden.

Shell-macken på Jamtli väcker nostalgiska känslor hos äldre besökare. Foto: Jimmie Borgen Nielse

Ett gott värdskap ger fler gäster

Att ett gott värdskap ger fler gäster är ingen nyhet, men med den ständigt ökande konkurrensen är det kanske än mer angeläget i dag att erbjuda våra gäster en högkvalitativ upplevelse. Under de senaste åren har det runt om i Jämtland Härjedalen genomförts utbildningar i värdskap för att ytterligare öka konkurrenskraften när det gäller personalens bemötande, service och kunskap.

Värdskapseffekten var tydlig i resultaten från undersökningen bland regionens större vinterdestinationer där gästerna överlag ger goda betyg samt uppvisar en hög återvändarfrekvens och vilja att rekommendera vänner och bekanta. Man kan konstatera att resultatet ligger mer samlat vid en jämförelse mellan destinationerna jämfört med hur det såg ut för 5-10 år sedan, trenden på de destinationer som gör mätningar regelbundet är dessutom positiv.

För att understryka betydelsen av att tillfredsställa gästerna fullt ut, visar resultat från undersökningar från regionens vinterdestinationer att sannolikheten är 2,5 gånger större att den mycket nöjda gästen (betyg 6) jämfört med en gäst som är ganska nöjd (betyg 4) återvänder. När det gäller viljan att säkert ge rekommendationer är viljan drygt tre gånger så hög bland de mycket nöjda gästerna (betyg 6) jämfört med de ganska nöjda gästerna (betyg 4).

Sommargästernas helhetsbetyg
Tidigare sommarundersökningar från Åre, Östersund och Jämtland Härjedalens Infopoints visar på ett resultat som utvecklas i lite olika riktningar. Helhetsbetyget för Åre har förbättrats från 5,1 (2015) till 5,5 (2020 och 2021 pandemiåren) men har sedan backat tillbaka för att landa runt 5,0 för åren 2023 och 2024, men förbättras sedan under 2025 till 5,2. För Östersund har betyget förbättrats från knappt 4,9 (2013) till drygt 5,1 (2017) för att sedan falla tillbaka till 4,9 (2023). I den länsövergripande undersökningen kring besöksservice 2019 hade helhetsbetyget förbättrats från 5,3 (2017) till 5,4 (2019). En snabb titt på den pågående sommarundersökningen här i skrivande stund, indikerar en positiv utveckling när det gäller gästernas totalupplevelse. Att arbeta med att stärka upplevelsen för gästerna är en ständigt pågående process. Det betyder i sin tur att det är mycket viktigt att inte slå sig till ro, utan ständigt arbeta med att utveckla och förfina den upplevelse man vill erbjuda sina gäster för att både behålla tidigare gäster och locka nya besökare framåt.

Infopoints - ett sätt att ge information på plats
Även om resandet under barkmarksperioden/sommaren på senare tid blivit mer destinationsbundet, så är det fortfarande en stor andel som föredrar olika rundtursresor sommartid. För dessa ökar betydelsen av att kunna få tillgång till relevant information under själva resan/vistelsen om upplevelser, logi och annan service. Idag finns 10 auktoriserade Turistinformationer och Turistcenter i regionen och dessa har tillsammans ett stort antal så kallade infopoints. Infopoints är exempelvis bensinmackar, butiker eller campingplatser som får rollen som en

informationspunkt, man skulle kunna kalla det en ”turistinformation light” via ett avtal med närmast belägna auktoriserade Turistinformation. Genom utbildning och informationsstöd blir personalen på dessa infopoints också turistinformatörer som kan ge service till besökarna.

God besöksservice leder till 7-15% merförsäljning

En undersökning genomfördes 2017 med uppföljning sommaren 2019 via ett urval infopoints och turistinformationer/turistcenter runt om i Jämtland Härjedalen, för att få kunskap om hur besökarna uppfattar regionens besöksservice. Oavsett om det handlar om en infopoint eller en turistinformation/turistcenter så är besökarna generellt sett mycket nöjda med såväl bemötande, serviceförmåga och kunskap som levereras av personalen. En absolut merpart, drygt 8 av 10, svarade att de absolut fick hjälp/service med sin fråga/sitt ärende, något högre andel på turistinformation/ turistcenter jämfört med på infopoints. Drygt 3 av 10 (fler jämfört med 2017) angav att man fick tips/idéer som gjorde att man ändrade sina planer och nästan 40% av dessa angav också att detta fick dem att förlänga besöket i området. Förlängda besök innebär merförsäljning vilket är värdefullt för besöksnäringen i Jämtland Härjedalen. Utfallet är sammantaget lite mer positivt för turistinformationerna/turistcentren, men även infopointarna bidrar positivt. Av samtliga som besökt en infopoint är det cirka 7% som anger att de fått tips/idéer som fått dem att förlänga besöket i området. Motsvarande för turistcenter är 15%.

Personlig kontakt värderas högt

I undersökningen ställdes också frågor om vad besökarna värderar som viktigt när man söker information under den aktuella resan/det aktuella besöket. Mönstret är detsamma för båda grupperna och i topp hamnar personlig kontakt, följt av skyltning/informationstavlor på besöksmål. Men även tillgång till digital information värderas högt, särskilt bland besökarna på en infopoint, medan turistcenterbesökaren i högre grad värderar tryckt information (broschyrer, kartor etc). Minst intressant/viktigt är information via appar etc. Resultatet påverkas måhända något av att de som svarar har besökt någon typ av bemannad besökservice, men visar ändå betydelsen av traditionella informationskanaler under sommarperioden.

Placeringen av turistinformationer och infopoints betyder mycket, liksom möjligheten att parkera/stanna till samt tillgång till tilläggstjänster som exempelvis aktivitetsbokning och möjlighet att köpa kartor, guideböcker samt souvenirer.

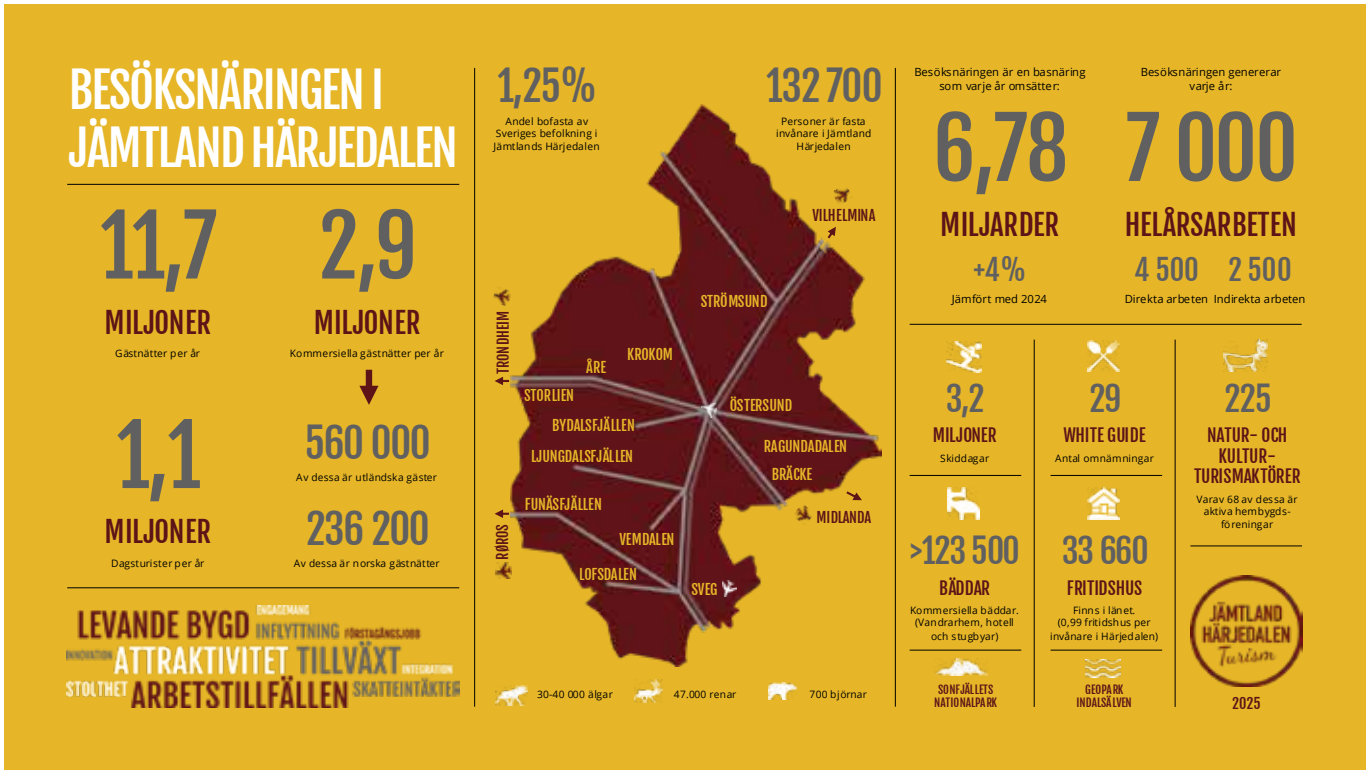

Meåfallet i Ragunda. Foto: Jimmie Borgen Nielsen

Besöksantal vid några av Jämtland Härjedalens turistinformationer (antal fysiska besök)

Turistinformation/center	2022	2023	2024	2025
Vemdalen TI	21 640	19 551	19 365	16 333
Östersund TC	10 597	12 732	13 358	14 202
Ljungdalsfjällen TI	11 371	10 249	9 636	9 540
Gäddede TI	2 640	3 777	3 627	3 157
Strömsund TI	1 558	1 393	1 747	1 686
Åre TI*				1 147

** Sommaröppet*

Infografen visar snabba fakta om turismen i Jämtland Härjedalen. Grafisk form: Looks & Brains.

Besöksnäringen är en stark medskapare till ett livskraftigt Jämtland Härjedalen

Den skapar arbetstillfällen, *bidrar till attraktiviteten för hela regionen,* utvecklar *och bidrar till att bibehålla en levande bygd samt skapar* stolthet och gemenskap *bland de fast boende.*

Besöksnäringen innefattar enorm kompetens *i form av företagare som berikar Jämtland Härjedalen med engagemang och* innovation *– som utvecklar och tar regionen framåt, skapar skatteintäkter och* tillväxt.

Den skapar *också många förstagångsjobb, som för samman människor och* kulturer *och därmed bidrar turismen till ökad* integration.

MEDFINANSIERAS AV

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN
JÍEMHTEN HERJEDAELIEN DAJVE

Fakta om turismen i Jämtland Härjedalen tas fram på uppdrag av JHT:s medlemmar inklusive Region Jämtland Härjedalen. Jämtland Härjedalen Turism ekonomisk förening (JHT) bildades 1995 och är en samverkansplattform för utveckling av besöksnäringen i Jämtland Härjedalen. JHT företräder regionens besöksnäring i nationella och internationella sammanhang och samverkar med regionens destinationer och turismföretag, med företrädare för offentlig sektor, intresseorganisationer m fl. I föreningens styrelse finns företrädare för regionens besöksnäring samt representanter från Region Jämtland Härjedalen.